

SVĚTOVÉ SDRUŽENÍ
BÝVALÝCH ČESKOSLOVENSKÝCH POLITICKÝCH VĚZŇŮ

Politický a informační magazín Světového sdružení bývalých čl. politických vězňů v Zürichu
Ročník 15 1/2002 číslo 54

...Accipite, et manducate ex hoc omnes.
Hoc est enim Corpus meum...

...Accipite, et bibite ex eo omnes.
Hic est enim Calix Sanguinis mei, novi et aeterni testamenti,
mysterium fidei, qui pro vobis et pro multis effundetur
in remissionem peccatorum...

SVĚTOVÉ SDRUŽENÍ
BÝVALÝCH ČESKOSLOVENSKÝCH POLITICKÝCH VĚZŇŮ

Nezávislý exilový časopis bývalých
československých politických vězňů.

Vydává:

- SVĚTOVÉ SDRUŽENÍ BÝVALÝCH ČESKOSLOVENSKÝCH POLITICKÝCH VĚZŇŮ
- SVETOVÉ SDRUŽENIE BÝVALÝCH ČESKOSLOVENSKÝCH POLITICKÝCH VÄZŇOV
- WELTVEREINIGUNG DER EHEMALIGEN TSCHECHOSLOWAKISCHEN POLITISCHEN HÄFTLINGE
- ASSOCIATION MONDIALE DES ANCIENS PRISONNIERS POLITIQUES TCHECOSLOVAQUES
- WORLD ASSOCIATION OF FORMER CZECHOSLOVAK POLITICAL PRISONERS

Postfach 4111 ● 8022 Zürich ● Schweiz

Kontaktní adresa v ČR:

RNDr. Gracian Tejral
Na Hrázi 89
669 02 Znojmo

Vychází 4x do roka

Roční předplatné pro nečleny sdružení

- v Evropě Sfr. 25,-
- v zámoří US \$ 20,-
- v ČR Kč 150,-

**Předplatné poukazujte v zahraničí
na Švýcarské Postchekkonto :**

80-500-4 für Konto 63404-10 4835

V ČR a SR na kontaktní adresu v ČR
hotovostní složenkou

Odpovědný redaktor:

RNDr. Gracian Tejral

Redakční rada:

ThDr. Antonín Huvar

Božena Jišová

Milo Komínek

Josef Koudelka

JUDr. Dr. Jiří Šetina

Grafická úprava a tisk:

Zuzana Divišová - Kryštofová

tisk: MIKO PRESS, Frýdek-Místek

Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Redakce neručí za obsah inzerce.

Magazín je tribunou svobodných názorů a redakce proto za podepsané články nenese odpovědnost a nemusí se vždy s jejich obsahem ztotožňovat.

SRDEČNÉ PŘÁNÍ A OPRAVDOVOU RADOST NESENOU AKTIVISMEM PRO JINÉ

Mons. ThDr. Antonín Huvar, 19.3.2002

Vážení bratři a sestry!

Spolu s velikonočními přáními ke kráse všech dnů křesťanského roku ožívujeme v sobě stálou touhu, aby všechny naše dny byly skutečnými perlami, které mohou obohacovat jednotlivce i celý národ. I naši představitelé myslí, že bychom to měli být právě my, kdo můžeme dávat normy správného života. Přeji radost z vědomí, že naše duše jsou čisté, že tedy můžeme oprávněně vést ty kdo jdou věkově za námi. Jaký je to nenahraditelný pocit vědět, že žiji a mnohonásobně blahý tím, že žijeme naplno!

Je sice všechno utvářeno v přítomnosti jinak než jsme o tom uvažovali v místech pustých, ale v tom je velikost člověka, že dovede zdokonalovat každá prostředí, ve kterých musí žít a pracovat. Změnilo se mnoho a mnohé nás zklamalo. Cítíme, že ubývá síl, klesá nadšení i chuť pracovat pro národ, který zneuctívá zásady mravního kodexu. Mnozí z bratří i sester odstoupili znechucení nevážností daného slova. Nic nás neomlouvá, abychom odložili svou slušnost a odešli do nečinnosti, protože naše zkušenosti jsou skutečným nosným kamenem příštích dějin. Děkujeme Hospodinu za každý den, protože máme ještě ve svých dlaních možnosti, které jsou pro nás i pro všechny opravdovým bohatstvím. Jistě je i nejvyšší čas, zanechat všech negativních myšlenek, vždyť náš život již nebude tak dlouhý! Je také jistě nesprávné, chtít nutit jiné do našeho vlastního krunyře, dělat z někoho, kdo je na stejné lodi jenom poslušného tleskače!

Platí obzvláště tam, kde se jedná o změnu ve světovém sdružení. Nejde a nikdy nešlo o nic více než o pokračování ve vydávání Mukla a o zachování důstojného pokračování v pietní památce zemřelým v Altnagelbergu. Žijme svobodně, buďme tedy skutečnými bratry a sestrami jeden druhému a každý náš den bude pak opravdovým požehnáním. Se vzpomínkami na všechno - žijme v dobrotě a radosti, kterou dávejme jiným!

Mons. ThDr. Antonín Huvar, Velikonoce 2002

Zomreli, aby národ mohol žiť!

Spomeňme na umučené a popravené za komunistického teroru
v rokoch 1948 - 1989
v mesiaci január, február, marec

	narodený	popravený	
Pavol Babík	25.1.1924	30.1.1953	roľník
Josef Horejší	5.12.1910	7.1.1950	továrnik
Bohumil Klempt	17.5.1920	6.1.1950	robotník
Dr. Václav Kvíčera	3.2.1906	26.1.1957	prekladateľ
Kamil Novotný	12.5.1903	6.1.1950	mäsiar
Jozef Plzák	18.4.1920	6.1.1950	
Ladislav Prieložný	15. 9.1923	4.1.1949	
JUDr. Jozef Potoček	23.1.1906	26.1.1957	úradník
Michal Mihok	18. 9.1930	20.1.1954	robotník
Václav Bejček	18.10.1925	7.2.1952	Štkpt. SNB
Petr Čížek	2. 3.1914	6.2.1952	úradník
Jaroslav Dvořák	22.6. 1930	6.2.1952	robotník
Werner Erter	27.1.1929	3.2.1.1953	robotník
Ing. Bedřich Hoche	2.6.1914	14.2.1950	
Karel Hořínek	5.12.1901	7.2.1952	Štkpt. ČSA
Jan Hošek	18.5.1904	6.2.1952	por. SNB
Karel Chalupecký	25.3.1915	7.2.1952	obch. príruč.
Miloslav Choc	19.1.1925	19.2.1949	študent
Bernard Jaško	2. 4.1923	17.2.1950	SNB
Pavel Kalinaj	23.10.1915	17.2.1950	
Jiří Kauer	21. 5.1925	7.2.1952	les. prakt.
Vilim Knobloch	24. 6.1899	1.2.1953	živnostník
Josef Kozlík	16. 9.1904	20.2.1954	robotník
Rudolf Lančiar	15. 8.1914	12.2.1951	
Josef Liška	22.10.1922	6.2.1952	jircháť
Jaroslav Peteřík	11. 3.1923	20.3.1954	roľník
Albert Púčik	7.10.1921	20.2.1950	študent
Alexander Rutkowski	2.1.1930	10.2.1953	
Jiří Řezáč	9.2.1926	10.2.1955	lodník
Jaroslav Sirotek	21.12.1923	10.2.1955	roľník
Bohumil Sixta	10.8.1932	5.2.1952	

pokračování ze strany 3

	naroděný	popravený	
Oldřich Sklenička	15. 5.1926	7.2.1956	automechanik
Slavoj Šádek	3. 3.1926	19.2.1949	tech. úradník
Bohumil Šíma	18. 4.1928	10.2.1955	robotník
Eduard Tesár	19. 6.1922	20.2.1950	úradník
Anton Tunera	7. 8.1925	20.2.1950	študent
Vlastimil Železný	18.4.1928	18.2.1952	študent
Václav Ženíšek	10.9.1917	13.2.1952	kapitán
Antonín Frejka	8. 8.1929	27.3.1951	automech.
Václav Junek	9.9.1906	16.3.1951	roľník
Alois Lacina	25.3.1904	16.3.1951	roľník
Alexander Lehotský	15.11.1920	24.3.1955	automech.
Karel Máša	27.1.1905	16.3.1951	roľník
Jaroslav Melkus	14.4.1900	28.3.1953	roľník
Samuel Rendl	20.1.1923	2.3.1952	úradník
Gustav Smetana	23.8.1907	28.3.1953	stolár
Pavel Valent	27. 7.1914	28.3.1953	SNB
Karel Volf	13. 6.1932	24.3.1955	voj. prokurat.

zpracoval Juraj Fedor

32. LÉTA, PLODNÁ HISTORIE MUKLA

Před dvaatřiceti lety, 2. ledna 1970 se konala v Torontu (Kanada) výroční členská schůze "Sdružení bývalých čl. politických vězňů v exilu." Nový pětičlenný výbor začal úzce spolupracovat se sesterskou stejnojmennou organizací ve Švýcarsku. Založil časopis MUKL, který byl zprvu tištěn na cyklostylu na faře sv. Václava v Torontu a od března téhož roku knihtiskem u firmy "Our Voices" v Torontu. To už byla dohoda s organizací ve Švýcarsku, že články, které dávali pro tisk, už nebudou v Torontu kontrolovány a opačně, články, které propustila redakční rada v Torontu nepodléhají kontrole v Zürichu. Časopis procházel různými krizemi a těžkostmi.

Od března 1983 začal MUKL vycházet pravidelně každý měsíc a byl tištěn dvojbarevně ofsetem u firmy "Moravia Press Ltd." (později Moravia Publishing Inc.) v Torontu. Ke stagnaci vydávání došlo opět, když několik členů vedených muklem O. R. rozbilo jednotu muklů na svém "zakládajícím" sjezdu na Masaryktownu v Torontu v červnu 1985. Tam se dotyční muklové od Sdružení odtrhli a proti protestům členů výboru K 231 žijících v ČSR založili K-231 jako kontinuitu této organizace z ČSR. (Celá tato rozbíječská schůze byla tajně nahrána na magnetofonový záznam.) Nedbali na jejich možné persekuce. Dělo se to z podnětu Rady Svobodného Československa, jmenovitě jeho předsedy Mojmirá Povolného, který chtěl všechny mukly převést do Rady svobodného Československa a pacifikovat prostřednictvím jejich člena - mukla O. R., jako afilovaný spolek, bez jakýchkoliv práv.

Světové sdružení vystupovalo tvrdě a nekompromisně proti tehdy už samozvané Radě svobodného Československa (neměla už kontinuitu zemřelých poslanců a ministrů), která přijímala do svých řad utečené (poslané?) komunisty různého kalibru do exilu. Rada byla infiltrovaná agenty StB, kteří naše Sdružení hanobili, všelijak kompromitovali a chtěli ho zbavit vlivu na exil, který bezesporu Sdružení mělo prostřednictvím vysoce respektovaného časopisu MUKL. Ten byl kolportován do celého světa, kde uprchlí muklové našli svůj dočasný domov. Prakticky všude kde muklové žili, působili na tamější poslance a vlády a poukazovali na zločiny KSČ a zločiny mezinárodního komunismu.

-mk-

Opožděná splátka dluhu

Zatímco důstojníkům a generálům komunistické státní bezpečnosti, policie a armády ve výslužbě jsou téměř 13 let po listopadu 1989 zákony tohoto státu garantovány bohaté finanční požitky, k odškodňování obětí totality a zvláště komunismu, kde faktor času hraje často roli rozhodující, dochází v ČR obecně jen s velkou nevolí, se zpožděním a většinou jen v rámci účelového předvolebního zviditelnění. Nejinak tomu je i u odškodnění těch, kteří byli s "péčí" komunistických zločinců obeznámeni jako první a snad nejlépe - u těch, kteří měli tu možnost okusit na vlastní kůži pověstné gulagy u Bílého moře, na Uralu, Sibíři, vyšetřovny a věznice ČEKY či NKVD. Mezi milióny obětí komunistického teroru přímo na území bývalého Sovětského svazu i na území jím okupovaným bychom našli i desetitisíce našich spoluobčanů a krajanů. Není žádným tajemstvím, že také Češi a občané Československa byli těmi, kteří byli násilím deportováni ze svých domovů, vězněni v nelidských podmínkách a vražděni daleko od svých blízkých v zájmu světlých zítřků v zemi, kde zítra mělo znamenat včera. Bolest, trýzeň a slzy mučených a vězněných, krev popravených, nespočet zmařených osudů i lidských nadějí by mohl a měl naší současnosti vydat nejtrvalejší svědectví o zločinnosti a podstatě totalitního systému ve znamení rudé hvězdy, srpů a kladiva. Tím spíše, že mnozí jeho příznivci i budovatelé se pod dojmem tichého generálního pardonu dodnes u nás nestydí hlásat své utopické vize bez dostatečné reflexe vlastní minulosti, bez slova omluvy. Osudy a utrpení našich občanů perzekvovaných v bývalém SSSR a otázka jejich satisfakce není však v poslední době jen předmětem zájmu zákonodárců. Nemalá role náleží také historikům, jejichž objektivní kvalifikovaný výzkum by odkryl četná bílá místa a přinejmenším zachoval jména těch obětí komunismu, kteří měli být určeni nejen k likvidaci, ale i k trvalému zapomenutí. I zde se však takto v České republice děje - na rozdíl od jiných států východ-

pokračování na straně 6

Soud poslal dva estébáky do vězení za týrání disidentů

První nepodmíněné tresty vynesl včera pražský soud v rámci šetření tzv. akce Asanace. Odsouzení estébáci i státní zástupce se hodlají odvolat.

PRAHA - Dva bývalí členové tajné komunistické policie, Jiří Šimák a Zbyněk Dudek, v někdejších disentu neblaze prosluli svojí surovostí, byli včera odsouzeni na tři roky nepodmíněně. Důvodem jsou jejich brutální metody, které používali při výsleších v roce 1981 v rámci tzv. akce Asanace. Při ní se komunistická moc v letech 1978 až 1984 zaměřila na signatáře Charty 77 a fyzickým a psychickým terorem se je snažila vypudit za hranice. Osmáctyřicetiletý Jiří Šimák, dnes majitel pražského hotelu, v červnu 1981 při výslechu přiškrtil mokrým ručníkem chartistu Zbyňka Benýška, který trpěl srdeční slabostí. O několik dní později pak při dalším výslechu disidenta fyzicky napadl také Šimákov kolega, nyní majitel výrobny natěračských barev Zbyněk Dudek (45), který jako příslušník StB vystupoval pod krycím jménem Dvořák. Benýška bil pěstí do břicha a poléval mu hlavu ledovou vodou. Oba muži, kterým se mezi chartisty přezdívalo "přesvědčovací komando k emigraci", pak stejný rok v říjnu přepadli hodinu a půl po půlnoci chartistku a členku Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných Zinu Freundovou v jejím bytě. Šimák s Dudkem spolu s dalším, dodnes neidentifikovaným mužem, Freundovou surově zbili, ponižovali ji, osahávali a vyhrožovali ji zabitím. Všechny tyto činy posoudila předsedkyně senátu Obvodního soudu pro Prahu 1 Edita Beranová jako "hrubé porušení pravomoci veřejného činitele". Ani jeden z odsouzených se včera na bezmála desetihodinové přelíčení nedostavil. Na žádost advokátů vedla soudkyně proces v nepřítomnosti obžalova-

pokračování na straně 6

ných. Šimákův obhájce Pavel Kavi- nek i advokát Zbyňka Dudka Štěpán Roman se chtějí proti verdiktu odvo- lat. Odvolání chystá i statní zástupce Pavel Suchánek. Požadoval totiž pro oba obžalované pětiletý trest. Verdikt nad bývalými příslušníky pražské StB patří mezi nejvyšší tresty, které řado- ví členové tajné policie po roce 1989 dostali. Soud takto rozhodl den před očekávaným vynesením rozsudku nad exministrem vnitra a čtyřmi bývalými náčelníky komunistické tajné policie obžalovanými právě za organizaci akce Asanace. Ten by měl dnes vy- nést Obvodní soud pro Prahu 6. U soudu včera jako svědci vystoupili nejen Zina Freundová jako poškoze- ná, ale i její bývalý manžel Karel Freund, hudebník Vratislav Brabe- nec, publicistka Petruška Šustrová nebo někdejší přímý nadřízený obou mužů u tajné policie Rudolf Peltán. Bývalí disidenti mluvili o brutálních praktikách StB, zvláště pak souzené dvojice. Vratislava Brabence navští- vili v říjnu 1981 Šimák s Dudkem v doprovodu třetího neznámého muže jen patnáct minut před tím než pře- padli Zinu Freundovou. "Chtěli na- padnout mě, ale nebyl jsem doma sám. Tak jeli za Zinou", uvedl muž, jehož StB nakonec k emigraci donu- tila. Bývalý náčelník StB Peltán pak v soudní síni potvrdil, že dvojice "es- tébáků" měla na starosti akci Asa- nace a "problematiku závadného hnutí volné mládeže". Advokáti obou obviněných se včera pokusili proces opět odložit. Naposled se tak stalo loni v prosinci, kdy bylo líčení od- ročeno proto, že jeden z obhájců si spletl datum jednání.

Jaké tresty dosud dostali příslušníci StB

Jaroslav Daniel 5 let v říjnu 1997 byl odsouzen na pět let nepod- míněně. V letech 1948 až 1950 bil vy- šetřované přes chodidla, nutil je cvi- čit až do vysilení, Korbel František 3 roky v září 1998 odsouzen na tři roky nepodmíněně. Pátrač zpravodajské pokračování na straně 7

ního bloku - poněkud opožděně. Nutno ovšem dodat - pozdě, ale pře- ce...

Perzekuce československých občanů na území bývalého SSSR byla tématem vědecké konference, která se konala ve středu 20. února 2002 v budově Akademie věd ČR v Praze. Význam a úroveň akce, kterou uspořádaly Slezské muzeum v Opavě a Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, podtrhovala přítomnost velvyslanců Polské republiky a Slovenské republiky a tajemníků velvyslanectví Ukrajiny a Ruské federace. Sho- dou okolností se konference za účasti řady historiků věnujících se dlouhodobě předmětné problematice konala právě ve dnech, kdy český parlament přijímal zákon zabývající se odškodněním osob odvečených do SSSR.

Úvodní referát přednesl doc. Mečislav Borák ze Slezského muzea v Opavě. Jako vedoucí výzkumného týmu účastníky zevrubně seznámil s postupem řešení grantového projektu MZV ČR. Čeští historici v Rusku navštívili celkem osm státních muzeí a archivů, ve kterých hle- dali zmínky o perzekvovaných československých občanech na území bývalého SSSR.

Za první naše perzekvované občany je možno podle doc. Boráka považovat již bývalé příslušníky československých legií, kteří se ne- vrátili do své vlasti. Tito byli od prvních dnů sovětské moci bolševiky krutě pronásledováni i jen za pouhou svoji příslušnost k českoslovens- kému vojsku na Rusi. Perzekuce se nevyhnula ani mnohým z několika tisíc zajatců z první světové války pocházejících z území ČSR, kteří také zakotvili z rozličných důvodů v Rusku. V databázích ruského ne- vládního hnutí MEMORIAL je jen z této skupiny evidováno kolem 100 zastřelených krajanů. Jinou skupinu, kterou tým docenta Boráka zahrnuje mezi perzekvované v SSSR, tvořili mnozí levicovní předvá- leční emigranti, kteří do Sovětského Svazu odcházeli z idealistických pohnutek a za prací (členové družstev a komun INTERHELPO, RE- FLEKTOR a jiných) a byli následně místními bezpečnostními orgány označeni za špióny. Paradoxní je skutečnost, že mnozí lidé se snažili perzekucím vyhnout přijetím sovětského občanství. Ve zvrácené lo- gice katů měla tato skutečnost opačný efekt - jako občané SSSR mohli být popraveni bez mezinárodních komplikací.

Podle údajů z ruských archivů se tak v prvních letech války mohlo v sovětských gulazích a táborech nacházet až 10 tisíc občanů Česko- slovenska. Naprostou většinu z nich tvořili Rusíni a Židé, kteří do SSSR utekli z Podkarpatské Rusi v obavách před maďarskou okupací. Dále je do tohoto počtu nutno zahrnout většinu z asi 1500 českoslo- venských Židů z protektorátu a Těšínska, kteří se na území SSSR ne- dobrovolně ocitli po nacistické deportaci do Niska nad Sanem již v roce 1939, stejně jako několik set politických emigrantů, kteří byli namísto očekávané ochrany transportováni do gulagů za nedovolené překročení sovětských hranic.

Další okruh perzekvovaných se týkal osob cíleně sovětskými or- gány odvečených z území Československa v poválečném období. Nej- novější výzkumy zde odhadují počet osob odvečených ze Slovenska na 6000, z Českých zemí pak asi 1000 osob, přičemž jmenovitě se po- pokračování na straně 7

dařilo zatím prokázat asi kolem tří set. V drtivé většině se zde jednalo o příslušníky ruské emigrace, z nichž mnozí se již zcela etablovali v nové zemi a v prostředí. Z území Podkarpatské Rusi, které se stalo součástí SSSR, bylo do lágrů odvečeno téměř 40 000 osob - taktéž bývalých československých občanů.

Samostatnými kapitolami hodnými budoucího šířeji pojatého výzkumu se může jevit bolševická represe proti české menšině na území SSSR - zejména na Volyni, v Haliči, Krymu, Kavkaze, Kazachstánu i v jiných oblastech, kde perzekuce ve třicátých letech postihla několik tisíc osob. Také tito Češi byli označováni často za špiony, v případě movitějších selských rodin - např. v Žitomirském rajonu - pak na ně dopadly drastická postižení v rámci kampaně proti tzv. kulakům a při tzv. rozkulačování. Hlavy rodin byly zastřeleny, majetek konfiskován a rodiny pak za nelidských podmínek deportovány do nehostinných oblastí v rámci sociálního inženýrství, které nemělo v novodobých dějinách obdoby.

Specifickou, diskutabilní, ale velmi početnou skupinou jsou desítky tisíc válečných zajatců původem z území bývalé ČSR a tudíž ve statistikách vykazovaných dle národnosti jako československých. Sovětským zajetím prošlo takovýchto osob asi 70 tisíc, včetně dvou generálů. Z celkového počtu všech oficiálně evidovaných zajatců to byla asi 2 procenta. Kolem 4 tisíc z nich v zajetí zahynulo. Mezi těmito zajatci (jedná se o zajatce již evidované - tedy bez asi 10 procent těch, kteří zahynuli v době transportu od zajetí do příchodu do táborů) jsou zahrnuti především příslušníci německé, maďarské a slovenské, ale například i italské armády. Zůstává otázkou, nakolik je možno všechny tyto zajatce řadit mezi přímé oběti perzekuce, ale vzhledem k tomu, že mnozí z nich byli do služby v armádách fašistických států odvedeni do značné míry nedobrovolně - zřetelné to může být např. u skupin Čechů z Hlučínska, Čechů a Poláků z Těšínska, českých Chorvatů z jižní Moravy, českých osadníků v rumunském Banátu nebo Rusínů a Slováků v maďarské armádě - vyžadoval by tento problém do budoucna pečlivé posouzení a zhodnocení. Tím spíše, že v této statistice "zajatců" je také zahrnuto i 700 vojáků tzv. Svobodova legionu, kteří byli v sovětských zajateckých táborech internováni po porážce Polska v září 1939. Bolestnou - a u nás dodnes poměrně opomíjenou - kapitolu pak tvoří osud kolem tří set bývalých československých občanů - zajatých důstojníků polské armády a policie. Po sovětském zajetí se tyto osoby původem z území dnešní České republiky staly na jaře 1940 oběťmi vražd organizovaných NKVD v Katyni i v jiných místech.

Na Slovensku byla - na rozdíl od situace v ČR - problematika odškodnění protiprávně deportovaných osob legislativně upravena již v roce 1991 (zákonem SNR č. 319/1991 Sb.). Téma je zde v současnosti dokumentováno v rámci výzkumného projektu "Lidské ztráty a oběti obyvatel Slovenska za druhé světové války", jehož součástí je i výzkum slovenských obětí v SSSR. S výsledky těchto výzkumů a se zkušenostmi z práce v ruských archivech konferenci seznámila Mgr. Tamara Juriková z Muzea Slovenského národního povstání v Banské Bystrici.

pokračování na straně 8

*služby ČSLA, v roce 1953 překročil nelegálně hranici s Německem a osmi ranami ze samopalu zastřelil člena hlídky bavorské policie, Ladislav Mácha 2 roky, odsouzen v listopadu 1999 na dva roky nepodmíněně za nezákonné vyšetřování a fyzické týrání faráře Josefa Toufara z Číhoště u Ledče nad Sázavou. Toufar zemřel na zranění způsobené při výsleších, Václav Smejkal 18 měsíců v srpnu 1998, odsouzen na 18 měsíců nepodmíněně, v roce 1968 postřelil při ostraze česko - německé hranice vojína Milana Čepka. Devatenáctiletý mladík zemřel na vykrvácení. Vladimír Špaček podmíněně 2 roky v říjnu 1999, odsouzen na dva roky s podmíněným odkladem na čtyři roky, v politických procesech v letech 1950-51 přinutil nejméně tři osoby k nepravdivému doznání protistátní činnosti, Miloš Roudnický podmíněně 20 měsíců. V dubnu 2000 odsouzen na 20 měsíců s podmíněným odkladem na dva roky, v roce 1960 zastřelil na hranici dva muže. Vlastimil Daněk podmíněně 18 měsíců v září 1998, odsouzen na rok s podmíněným odkladem 18 měsíců, náčelník StB, v roce 1988 zadržoval neoprávněně disidenta. Josef Kafka podmíněně 10 měsíců v listopadu 1999 odsouzen na 10 měsíců s podmínkou tři roky, vyšetřovatel StB v roce 1981 týral při výsleších Vlastimila Třešňáka. Jan Dolanský podmíněně 6 měsíců v říjnu 1999, odsouzen na šest měsíců s podmíněným odkladem 18 měsíců, příslušník StB, týral v roce 1982 kněze Václava Malého. **Silvie Blechová**
Lidové noviny, titulní strana,
12.02.2002*

**Našim čtenářům
doporučujeme
následující publikace:**

**"Ze stalinských gulagů
do československého vojska"**

a

"Z letopisů třetího odboje"

od Zory Dvořákové.

BOLO TO TAK

Určené je to vám súdruhovia, ktorí ste vstúpili do KS od roku 1945. Uvedomte si to, že ste tak prispeli k februáru 1948. Zvlášť si uvedomte, že nesiete spoluvinu za nastolenie neslobody a všetkých ďalších zverstiev z toho plynúcich. Uvedomte si, že na vás padla i krv obetí. Uvedomte si, že mŕtvi už odpustiť nemôžu. Uvedomte si, že ste spoluvinníci za deformáciu života tisícok tých, ktorým systém, ktorí ste podporili, vzal slobodu. Tu je vina i na tých, čo po roku 1948 vstúpili do KSČS, napomáhali tento systém udržiavať. Majte to stále pred sebou, že pokiaľ vám jediná z týchto obetí neodpustí, vina na vás zostane.

Viem, bránite sa tým, že princíp kolektívnej viny je nesprávny. Ale i keď túto vinu, obecnú spoluvinu označíte akokoľvek, vstupom do KS ste podporili zlo. To sa oddiskutovať nedá.

Hneváte sa keď vám pripomíname minulosť. Áno, za pravdu sa každý hnevá. Do dnes ste sa neodpútali od komunistických predstáv, a delíte znovu ľudí na zaslúžilých a tých ostatných.

Bez hanby v pravde súdružskej sa cynicky uškľabujete a neuvedomujete si, že práve vy ste pomáhali nás od roku 1948 umlčovať a rozsievali ste červený teror a diktatúru proletariátu. Ohovárate každého, kto sa vám opováži postaviť zrkadlo.

Zmysel života každého z nás spočíva v tom, že žijeme a chceme žiť, vždy v pravde a spravodlivosti. Tie dve slová spolu súvisia. Musíme ochraňovať pravdu a spravodlivosť. To my politickí väzni môžeme robiť bez hnevu, nenávisť, čírou existenciou, že ako svedkovia sme tu, žijeme a chceme vydať svedectvo pravdy a stále žiadať spravodlivosť. Chceme slúžiť pravde. Nič prikrašľovať, len neustále poukazovať na to, čo sa stalo, kto to urobil a k čomu to malo slúžiť. To čo sa stalo za ideológie komunizmu, bol zločin so zločinným zámerom už od

pokračovanie na straně 9

Nejvýznamnejší nevládnou polskou inštitúciou, ktorá sa již dlhodobé venuje dokumentácii represe a perzekuce poľských občanů na území bývalého SSSR je Středisko KARTA. Středisko v mnohém navazuje na aktivity a dokumentační práci nezávislých opozičních historiků z doby komunistického režimu, ke kterým náležel i současný - na konferenci přítomný - mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Polské republiky v ČR dr. Andrzej Krawczyk. Ředitel Střediska Zbygniew Gluza informoval konferenci o aktuálním stavu polského výzkumu. Vyslovil podiv nad skutečností, že politické perzekuce 30 let (např. vůči členům Komunistické strany Polska, ale i jiným skupinám) zůstávají prakticky ve všech státech bývalého sovětského bloku i nadále na poněkud na okraji zájmu historiků. Příznačným a do jisté míry i paradoxním se může jevit fakt, že obdobný podiv nad tímto nezájmem vyslovují často i samotní ruští archiváři i historici. Středisko KARTA vytvořilo obsáhlou databázi poľských obětí stalinismu a zpřístupnilo ji i na internetu. V počátcích činnosti se osvědčila spolupráce s litevskou stranou, kde byly zpřístupněny dokumenty politické policie a kde ve Vilnjusu existuje i jediné muzeum KGB v zemích bývalého SSSR. S obdobnými institutami v Lotyšsku a v Estonsku se podobnou spoluprací dosud navázat nepodařilo. Středisko KARTA se také paralelně věnuje rozsáhlé ediční činnosti. Při svém výzkumu uvedlo na pravou míru počet obětí. Dosud se totiž v Polsku pod vlivem tradičního vypjatého antisovětského tradoval tento počet na jeden až dva miliony obětí, realistické věrohodné dokumentované počty se ovšem zdají být značně nižší - výzkumem bylo zjištěno 556 000 perzekvovaných, z toho dosud jmenovitě ověřených je 55 462 osob. Metodologické zásady poľských výzkumů mohou být vzorem i pro české historiky.

S výzkumem perzekuce české menšiny na Ukrajině po roce 1918 měli přítomní možnost se seznámit v obsáhlém příspěvku prezidenta České besedy ve Lvově a člena hnutí Memoriál pana Evžena Topinky. Také jeho otec byl po válce řadu let vězněm gulagu.

Konferenci svým vystoupením uzavřel odborník na problematiku ruské a ukrajinské emigrace publicista Vladimír Bystrov. Iniciativa Sdružení "Oni byli první", jehož je pan Bystrov předsedou, přispěla podstatnou měrou ke vzniku zákona o odškodnění obětí deportací do SSSR, mezi nimiž bylo asi 250 archivně doložených osob z okruhu ruské, ukrajinské - a v menší míře i běloruské - emigrace v ČSR. Již dříve se Vladimír Bystrov v diskusi také vyslovil ke dvěma závažným a podstatným otázkám souvisejícím s výzkumem - za prvé se (dle mého názoru oprávněně) domnívá, že pojetí perzekvovaných prezentované Slezskou univerzitou se jeví v rozporu s původním zadáním grantu jako značně extenzivní, za druhé na konkrétním příkladu nastolil otázku věrohodnosti sovětských archivních materiálů. Tato je podle pana Bystrova velice relativní.

Cílem konference bylo informovat veřejnost o prvních výsledcích českého výzkumu, porovnat metodické postupy v bádání a posoudit další možnosti studia problematiky perzekucí zejména v ruských a ukrajinských archivech. Bylo konstatováno, že v těchto archivech existují materiály, z nichž by se daly zjistit skupiny perzekvovaných osob a posléze - ve finální fázi výzkumu - sestavit seznamy občanů, kteří

prošli tábory na území bývalého SSSR či byli vystaveni represím sovětského systému. V této souvislosti bylo naznačeno, že další výzkum by se neměl opírat pouze o studium materiálů uložených v archívech centrálních, ale také i v méně přístupných regionálních archívech. Determinujícím faktorem výzkumu může být omezený přístup k řadě dosud utajovaným fondům vojenských, bezpečnostních a stranických archívů, jakož i přetrvávající absence mezistátní dohody o archivní spolupráci mezi Českou republikou a Ruskou federací.

Historikové si jsou vědomi, že z české strany byl výzkum zahájen zhruba 10 let po vhodné době, kdy se promeškala doba otevřenosti sovětských archivů. V současnosti se opětovně stává řada ruských fondů pro badatele nepřístupných, k čemuž přispěl i v Rusku účelově přijatý zákon na ochranu osobních dat. Že by také jeden z důsledků podivuhodného českého sametu? Obstrukce ze strany ruských oficiálních míst je však i dnes do značné míry možné obcházet ve spolupráci s nevládními organizacemi, jako jsou například zmíněné hnutí Memoriál či Středisko Andreje Sacharova. Zejména prvně jmenované disponuje rozsáhlými databázemi a pobočkami v celém Rusku i v zahraničí.

Důstojným odškodněním přímých obětí deportací - či jejich potomků - a odpovídajícím dokumentačním zpracováním dramatických příběhů tak snad může být aspoň částečně do jisté míry po letech odčiněn přetrvávající dluh naší země, spočívající v dlouholetém servilním nezájmu oficiálních československých míst o pohnuté osudy některých našich odvlečených spoluobčanů. I když účastníci konference mohli být spokojeni s obsahovou úrovní referátů, postrádali právě onu dimenzi, která by se zřetelně a jednoznačně - zejména s ohledem na deportace po druhé světové válce - vyslovila k odpovědnosti za umožnění těchto politických zločinů, ne-li přímo na přímém podílu při nich.

A pokud má i v dnešní době snad někdo dojem, že na odškodnění těchto bývalých otroků komunismu není v české státní kase dostatek finančních prostředků - jak by tomu mohl nasvědčovat postup druhé komory českého parlamentu, který původně zamýšlené náhrady zkrátí na třetinu - necht' si prosím uvědomí, kolik že to vlastně musí občané České republiky více než 12 let po listopadu 1989 odvádět na nadstandardní požitky vysloužilých strážců míru a socialismu, příslušníků ozbrojených pestí pracujícího lidu, bývalých kontrášů, politruků a jiných zločineckých darmožroutů.

Mgr. et mgr. Jan TOMAN

ABY NEUPADLO V ZAPOMNĚNÍ

Na stránkách našeho magazínu rádi zveřejňujeme vzpomínky na to co jim socialismus připravil. Domníváme se, že je nutné uchovat tato autentická svědectví, vlastnoručně napsaná mukly, proto, aby neupadla v zapomnění. Věříme, že takto vytvořená kronika třetího odboje zaznamenaná těmi, kteří na vlastní kůži poznali vše to co se skrývá za slovem marxistická ideologie a socialismus, bude příštím generacím zdrojem ponaučení. ■

svojho počiatku ovplyvnený samou lžou.

Chceme vydat' svedectvo, lebo sú to hrivny, ktoré patria do pokladu národa. Sú to hrivny teroru, strachu, despotizmu. Túto pravdu chceme šíriť bez toho, aby sme sa chceli pomstiť. No stále poukazovať na zločiny, ktorých sa dopustila KS na našom národe. Chceme, aby našim životom dávala zmysel iba pravda a spravodlivosť, a aby sa takéto zločiny už nikdy neopakovali. A v tejto pravde a túžbe po spravodlivosti je našou svätou povinnosťou pokračovať.

No my pol. väzni, musíme ísť ďalej, či sa vám to páči niektorým "exkomunistom" alebo nie. Dovoľte, aby som to aspoň naznačil ako si to predstavujem. Nakoľko som preukázateľne proti zločinnému komunistickému režimu stále viedol odpor, vznášam predpojatost' proti všetkým vyšetrovateľom, prokurátorom sudcom, ktorí ešte dnes sedia na týchto postoch, ktorí verne slúžili komunistickej strane, aby dobrovoľne odišli zo svojich funkcií. Opovrhnutie týchto menovaných profesií, nie je v žiadnej demokratickej zemi ani nemôže byť trestným činom!

Slobodný prejav bez obáv vyslovený v tlači alebo rozhlase má byť v demokratickej spoločnosti rešpektovaný.

Slobodný prejav potlačuje vždy ten, kto nemá čistý štít alebo poctivé úmysly a obáva sa, aby ich nepravosti nevyšli najavo, aby ich názor nebol ešte lepším prekonaný.

Tu treba viesť neustále polemiku so zástancami komunizmu. Viest' polemiku proti tým, ktorí ju svojou aktivitou presadzovali.

Aj keď SR ešte neprijala zákon a neprehlásila komunistický systém za zločinný, sú zločinci i tí, ktorí bez ohľadu na svoju stranickú príslušnosť za neho nehlasovali.

Komunizmus znamená v právom a úplnom zmysle bludné učenie. Tu bez všetkých dôkazov a výkladov sa príde na to, že takéto učenie je

pokračování na straně 10

bláznivé, a že to učenie sa vyrojilo z hláv pomätených ľudí, ktorí by vždy s človeka chceli urobiť buď niečo lepšieho alebo horšieho, ale vždy niečo iného ako človeka. Tu niet čo dodať. Nakoniec bol tu fakt, že to priviedlo komunizmus ku krachu.

Nesmieme zabudnúť ani na tých, ktorí týrali a zabíjali. Nesmieme zabúdať na tých, ktorí dokázali vzdorovať komunizmu.

Civilizácia, ktorá stratí pojem morálky, pojem Boha, stratí pojem aj zla a osobnej zodpovednosti.

Komunisti sa pridrižovali hesla: "Za všetko zlo, čo ja robím, je vinný niekto iný." Nesmieme mlčať. Dnes hovoria najviac tí, čo najviac slúžili zločineckej organizácii, udávali, väznili, vynášali nespravodlivé rozsudky. Kde sú dnes tí, ktorí tak neľudsky bili a mučili nevinných ľudí pri vyšetrovaní, kde sú vyšetrovatelia, ktorí si vymýšľali trestnú činnosť, súdili aj keď vedeli, že nie je to pravda, ukladali čím vyššie tresty za činy, o ktorých sami vedeli, že nikdy neboli spáchané!

Nechceme pomstu, chceme len spravodlivosť. Očistíme našu spoločnosť od hnilobného balastu, komunistického myslenia a komunistických praktík.

Juraj Fedor

Případ Tutter a česká média

Počátkem ledna 2001 podalo obvodní státní zastupitelství pro Prahu 7 obžalobu na dva vysoké představitele komunistického režimu. Důvod? Krytí válečných zločinů někdejšího příslušníka Abwehru a SS Wernera Tuttera (1909). Již měsíc předtím, když kauzu "objevila" tištěná média, vypukla známá mediální vřava a jméno Tutter se ob den objevovalo na prvních stránkách všech novin. Průvodním znakem těchto článků byl nekvalifikovaný přístup a četné mystifikace.

I když přimhouříme oči nad terminologií a nezpochybníme pravdivost tvrzení "Tutterova minulost zůstávala i tajné bezpečnosti dlouho skryta", není pravdivá část věty následující: "jeho působení ve zvláštním komandu se mu podařilo ututlat..." Po skončení války nezůstalo utajeno jeho působení ve "zvláštním komandu", ale spíše konkrétní krvavá protipartyzánská činnost Jagdverband SS Slowakei. Československé bezpečnostní i justiční orgány - přestože zajistily řadu frekventantů jeho kurzů - tehdy ještě nebyly Tutterovi schopny (zatím by bylo spekulací říci, že nebyly ochotny) dokázat žádnou násilnou trestnou činnost kvalifikovatelnou jako válečné zločiny.

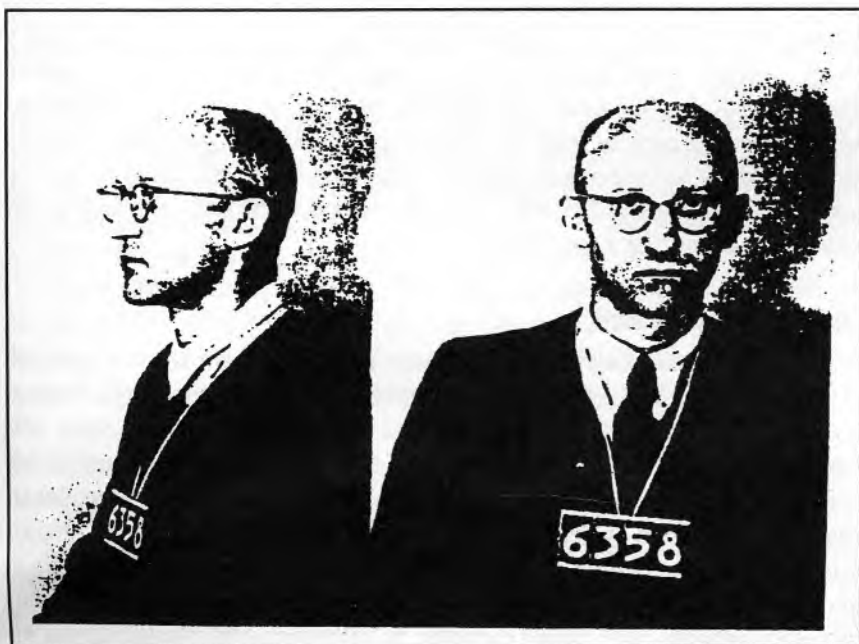
Při "pečlivém" vedení státobezpečnostního vyšetřování správou vyšetřování StB či jí podřízenými složkami na přelomu padesátých a šedesátých let je nanejvýše nepravděpodobné, že by "vše o jeho minulosti prasklo" až v roce 1962 při procesu s příslušníky protipartyzánské jednotky SS-Sturmabführera Erwina hraběte Thuna - Hohensteina "Edelweiss" v Banské Bystrici. Jak vyplývá již ze samotného faktu, že proces probíhal na středním Slovensku, nemohla "mít všechny požadované důkazy o Tutterových zločinech jak na Slovensku, tak na Moravě" v rukou česká justice.

Dokumentace správy vyšetřování StB z roku 1979 dokládá, že není pravdivá ani informace, podle níž "německá strana přitom podle tuzemských záznamů opakovaně žádala o podklady k ploštinské tragédii a ty rovněž nikdy nedostala". V roce 1970 ústředna pro vyšetřování nacistických zločinů v Ludwigsburgu požadovala dokumentaci k některým příslušníkům zlínského gestapa, kteří se zúčastnili likvidace Ploštiny a Prlova. Podle dostupných údajů z české strany žádný z německých dotazů nikdy nesměřoval přímo k osobě Wernera Tuttera. Těžko lze přehlédnout i egocentrickou informaci, že "...jeho temná minulost zůstala až do tohoto týdne prakticky neznáma" respektive že "... MF Dnes [informovala] jako první v listopadu 2000" (Němci chtěli Tuttera. Marně., Úřady kryly Tutterova šéfa. Kauza Tutter míří k soudu, MF Dnes 30. 11., 2. 12. 2000 a 9. 1. 2001).

Estébák vypovídá

Pikantní v této souvislosti zůstává i fakt, že Mladá fronta Dnes oslovila bývalého partyzána Jana Ondrovčáka, který prohlásil: "Ani ve snu bych nepředpokládal, že esesák, jenž mi šel za války po krku, bude jednou pracovat pro Československo. Nevím, čím by zrovna Tutter mohl své strašné zločiny odčinit. Osobně pochybuji, že to vůbec lze... Ne, to, co napáchal Tutter, není možné ničím omilostnit." Význačný český deník zjevně netušil, že dal prostor dlouholetému příslušníkovi Státní bezpečnosti (1950 - 60 sloužil u vojenské kontrarozvědky, poté do března 1981 na I. správě FMV), který v průběhu šedesátých let působil pod krycím jménem "Ostrovský" v nelegální součásti komunistické rozvědky. Zůstává nezodpovězeno, zda on osobně by v těchto letech reagoval stejně, či zda dokonce jemu podřízené organizační celky nebyly postaveny před rozhodnutí - s odůvodněním agenturního využití ve prospěch nejenom komunistického Československa, ale celého východního bloku - něja-

kého agenta Tutterova typu verbovat nebo řídit. Někteří jeho kolegové toto dilema vyřešili s pragmatismem vlastním Státní bezpečnosti - navázáním tajné spolupráce. Ondrovčák alias Ostrovsky se dokonce v březnu 1971 stal dočasným zástupcem náčelníka I. správy FMV pro zahraniční kontrarozvědku (setrval v ní zřejmě až do konce května 1974, kdy "ponížil" na náčelníka 36. odboru aktivních a vlivových opatření) a čistě hypoteticky, pokud vedení správy v této době projednávalo Tutterův případ, mohl se z titulu své funkce porady zúčastnit. Ale i kdyby nikdy nepřišel do styku s tímto agentem, zůstává otázkou, nakolik je dnes osobou oprávněnou a kompetentní vyjadřovat se takto emotivně k Tutterově kauze, a to bez uvedení faktu, že sám byl dlouholetým příslušníkem Státní bezpečnosti, která systematicky a plánovitě agenturně využívala i další osoby spjaté s nacistickým bezpečnostním aparátem (v za-hraničí například jednoho z bývalých šéfu expozitury Sicherheitsdienstu v Hradci Králové nebo agenta Josefa Vondráčka).

Mystifikovaní mystifikovali

Z části české novináře omlouvá fakt, že byli mystifikováni již představiteli Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV), který evidentně minimálně redaktorům Mladé fronty Dnes a Práva umožnil důkladně se seznámit s informacemi obsaženými ve spise. Vedení ÚDV například proneslo (náměstek P. Bret): "Ti českoslovenští představitelé, kteří rozhodli Tuttera krýt, nebyli zástupci žádných tajných služeb, byly to kompetentní osoby, které měly plnit své povinnosti. Reprezentovaly stát, který deklaroval nekompromisní postoj při stíhání válečných zločinců." (Československo zneužilo a krylo nacistické zločince, MFDnes, 28. 11. 2000).

Pokud byla řeč pouze o osobách, kterým vyšetřovatel ÚDV sdělil obvinění, pak obě byly členy vládní komise, ale pouze z titulu svých funkcí - 1. náměstka generálního prokurátora (Jaroslav David) a náměstka ministra vnitra a zároveň náčelníka hlavní správy Státní bezpečnosti (Jaroslav Klíma). O druhém z nich rozhodně nelze říci, že by nebyl zástupcem "tajné služby", šlo o jednoho z jejich nejmocnějších šéfu. Podobně je to i s tvrzením, že ÚDV nemá žádné písemné doklady o spolupíně dalších osob. Pokud dnes orgány činné v trestním řízení stíhají a obžalují někdejšího náčelníka hlavní správy Státní bezpečnosti,

pokračování na straně 12

Vyšel český překlad Mitrochinova archivu

Noční můra tajných ruských agentů se stává skutečností. Autory tohoto ojedinělého díla jsou CHRISTOPHER ANDREW a VASILIJ MITROCHIN. Neznámé špionážní operace KGB, které měly změnit chod dějin.

Mitrochinův archiv. Z anglického originálu do češtiny byl přeložen Ondřejem Novákem a vydalo ho nakladatelství ACADEMIA.

Českému čtenáři se dnes tímto dílem vůbec po prvé do rukou dostává materiál osvětlující temná pozadí smutných událostí roku 1968.

Ze stránek této knihy se čtenář také dozví - mnohdy jistě k nemalému údivu - kde všude a v čem všem "Rusové ještě prsty měli a mají." Je zřejmé, že by se to nikdy nepodařilo, nebýt odvahy a odhodlanosti důstojníka KGB Vasilije Mitrochina, který dvanáct let vynašel opisy přísně tajných materiálů z archivu zahraniční rozvědky KGB. Dále k tomu bylo zapotřebí husarského kousku britské zpravodajské služby SIS, která v roce 1992 z Ruska tajně propašovala nejen Mitrochina, ale i jeho archiv, jenž zaplnil několik beden. Až do vydání této knihy o existenci tohoto archivu nikdo nevěděl. Kniha by nevznikla, kdyby se rozsáhlého materiálu neujal jeden z předních britských historiků a spisovatelů Christopher Andrew.

Christopher Andrew je profesorem soudobých dějin a vedoucí katedry historie na univerzitě v Cambridge a také vedoucím britské studijní skupiny, která se zabývá zpravodajskými službami. Je spoluvydavatelem specializovaného časopisu Intelligence and National Security. Přednášel na Harvardu, na univerzitě v Torontu a na Australian National University. Veřejnosti je znám svými publicistickými pořady v rozhlasovém a televizním vysílání BBC. Jeho předchozích

pokračování na straně 12

dvanáct knih patří k průkopnickým studiím o užívání a zneužívání zpravodajských služeb v moderní historii. Vasilij Mitrochin je bývalým vysoce postaveným důstojníkem sovětské zahraniční rozvědky (1948-84). V letech 1972-1984 měl na starosti převoz archivu I. hlavní správy KGB na její nové velitelství v Jaseněvu. V roce 1992 emigroval do Anglie, kde po sedmi letech spolu s Christopherem Andrewem vydal tuto knihu.

Pro ilustraci uvádíme zde na dalších řádcích malý úryvek z této knihy pojednávající o některých komunistických bossích Československa sedmdesátých let a o jejich vzájemném bonzáctví.

Indra, jehož Moskva původně chtěla postavit do čela "dělnicko - rolnické vlády", podle styčné kanceláře „vyčkával na svou příležitost", aby mohl vznést nárok na místo generálního tajemníka. Jeho vyčkávání však bylo marné. Agenti KGB a sovětští udavači v KSČ i nadále protestovali, že si Štrougal a další bývalí reformisté udrželi příliš velký vliv na úkor skutečných přátel SSSR. Například Jaroslav Zeman, informátor z ministerstva vnitra, si stěžoval, že Štrougal internacionalisty diskriminuje: „Co je ten Štrougal vůbec za člověka? V osmašedesátém se připravoval utéct na Západ a měl k tomu už i potřebné peníze a dokumenty." Ti, kteří dokázali převléci kabáty, se pod Štrougalovým patronátem měli dobře, ale „na ty představitele, kteří spolupracují se SSSR v Československé socialistické republice, je pohlíženo s patra; pracují někde v zapomnění a nejsou ani povyšováni, ani odměňováni".

Do ledna 1971 bylo vyhozeno 310 důstojníků zahraniční rozvědky a 170 jich bylo vyloučeno ze strany. Všichni vyšší důstojníci StB byli spolu s ještě větším počtem nižších důstojníků vyměněni. Centrále to ale bylo pořad málo. Styčná kancelář KGB dostala v roce 1971 instrukce, jak „taktně" tlačit na ministerstvo vnitra a StB, aby provedly naprostou reorganizaci česko-

který celou záležitost pokryl, pak je to díky zodpovědnosti vyplývající z jeho nomenklaturní funkce. Řídícím orgánem agenta "KONDRAD II." však v inkriminované době (pravděpodobně od září 1965 do počátku roku 1969) byl zástupce náčelníka odboru mjr. František Šulc, podřízený náčelníku 4. odboru pplk. Miroslavu Návratovi, nad nimi stáli zástupce náčelníka správy a náčelníci II. správy pplk. Miloslav Košnar a od dubna 1967 pplk. Oldřich Špelina. Pokud se návrh na krytí válečného zločince Tuttera jako agenta dostal až na stůl náčelníka hlavní správy StB - náměstka ministra vnitra - musely všechny zmíněné články řízení odspoda nahoru uvedené řešení navrhnout, resp. s ním stoprocentně souhlasit. Že tyto osoby nejsou či nemohou být povolány k trestně právní odpovědnosti, tak jako jejich nejvyšší nadřízený, ještě neznamená, že nejsou spoluviníky.

Podobně nepřesné, neúplné či zavádějící jsou i publikované informace (Dva bývalí funkcionáři ČSSR jsou obžalováni kvůli nacistickému zločinci. Lidové noviny 9. 1. 2001) týkající se samotného Wernera Tuttera. Jak již bylo řečeno, československým orgánům nebylo krátce po válce jeho postavení v rámci jednotky "Josef" neznámo. Jakýsi bezpečnostní referent Vávra se sice Tuttera snažil zverbovat coby bonzáka již "ve výkonu trestu" na jáchymovském lágru, ale ten tehdy ještě odmítl. Na jaře 1953 však byla situace jiná: to ale již kandidát na vysazení do Spolkové republiky Německo nebyl ve výkonu trestu, ale ve sběrném středisku pro odsun Němců v Ostravě - Kunčicích, odkud byl "odsunut" až v roce 1954.

Média a minulost

Snad největším omylem Mladé fronty Dnes je prezentované tvrzení, že Tutter působil jako československý agent až do své smrti, které bylo vydáno v rozporu s předchozí publikovanou verzí (Kauza Tutter míří k soudu. MF Dnes, 9. 1. 2001). Jako by nestačil samotný fakt, který ovšem česká média nebyla schopna analyzovat, že se jednotlivé součásti aparátu Státní bezpečnosti ostře střetly o agenta - válečného zločince, z čehož vznikl prazvláštní kompromis (ochrana agenta před vydáním spravedlnosti, nicméně přerušení - resp. ukončení - tajné spolupráce), obraceli novináři opakovaně pozornost ke komunistické vládnoucí elitě. Pokud by někdo ze zainteresovaných cítil potřebu informovat nejvyšší stranické vedení (nejspíše rovnou prvního tajemníka ÚV KSČ), mohlo to být samozřejmě ústní formou, ale spíše by - vzhledem k závažnosti - šlo o písemnou informaci. Jejím úkolem by bylo ovlivnit Antonína Novotného ve prospěch toho, kdo mu ji předal. V tomto případě se dnes tato zpráva může nacházet v archivu ÚV KSČ ve fondu Antonína Novotného. Podobně je tomu i s případnou - nanejvýše pravděpodobnou - ingerencí ze strany KGB. Jeho poradci při operativních správách Státní bezpečnosti měli přístup nejenom ke svodkám od jednotlivých informačních zdrojů, ale také k operativní dokumentaci jednotlivých agentů. Můžeme tedy předpokládat, že moskevská centrála měla co říci i k řízení a úkolování tajného spolupracovníka "KONRÁD II.", jenž se pohyboval v prostředí západoněmecké zpravodajské komunity. Částečně potvrdit tyto teze by však bylo možno až na základě důkladného rozboru obsáhlého Tutterova agenturního svazku a dále archivního průzkumu fondu kontrarozvědné správy ze šedesátých let (fond A-34), jenž se nachází v archivu ministerstva vnitra. Z vedení Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu v těchto souvislostech zazněla následující, těžko uvěřitelná konstrukce, prezentovaná jako "úvaha": "Jestliže se vědělo o každém kroku řadového občana, je nepravděpodobné, že by nikdo další nebyl informován o žádostech z Německa, které směřovaly k Tutterově minulosti.." (opětně náměstek P. Bret). Pokud takto nakládá s fakty osoba, která na ÚDV pracuje více než šest let, je to dvojnásob tristní. Který jiný orgán českého státu

než ÚDV by měl vědět, že i při sebelepší organizaci totalitní bezpečnostní mašinérie nebyli komunisté schopni naplnit Orwellovy představy a museli vůči občanům postupovat selektivně. Opětně připomínám, že žádné dožadání ze SRN nesměřovalo přímo k "Tutterově minulosti". Nerad se opakuji, ale stále platí to, co jsem na adresu ředitele - respektive celého vedení - ÚDV napsal již na podzim 1999: "Veřejnost i média si v této citlivé oblasti, jakou naše společná minulost bezesporu je, zasluhují větší přesnosti, upřímnosti a především kvalifikace." Dnes nezbyvá, než dodat: kde není kvalifikace, nemůže být ani přesnost a upřímnost. Ještě kritičtější přístup je však nutno zaujmout k článku v deníku Právo z 9. ledna 2001. Vyplývá z něj jednoznačně, že jeho autorka si ani nebyla schopna nalistovat dosud nejucelenější článek svého kolegy o Tutterovi otištěný v polovině prosince roku 2000. Tutter ani "neuprchl" z ČSR v roce 1945, ani nebyl ke spolupráci získán v průběhu výkonu trestu, ani amnestován či "společně s rodinou v roce 1954 odsunut do NSR", ani nezemřel v roce 1984. Bez komentáře ponechám nonsense "SS Einheit Josef... byla zřízena proti teroristickým akcím partyzánského hnutí", aniž bych řešil, na které straně telefonní linky - zda u ÚDV či na autorčině - vůbec vznikl.

Na závěr této exkurze po vybraných českých denících si dovoluji položit otázku: pokud média nejsou schopna plnit své masové komunikační funkce vůči tématům z minulosti, zejména co do přesnosti zveřejňovaných faktů, jak od nich můžeme očekávat kvalitnější a kvalifikovanější přístup při popisování a kritické analýze současnosti? Článek vznikl zkrácením autorovy obsáhlejší analýzy "Případ Tutter a ‚kompetentní‘ české orgány".

Pavel Žáček (1969), v letech 1990 - 91 šéfredaktor Studentských listů. Od ledna byl 1993 zaměstnancem Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu nejdříve jako dokumentarista, později šéf dokumentace a nakonec působil jako náměstek ÚDV. Z úřadu odešel v srpnu 1999.

Kdo byl W. Tutter?

Werner Tutter (1909-1983), absolvent pražské německé techniky, zaměstnanec firmy AEG a činovník sudetoněmecké strany, se již ve druhé polovině třicátých let jako "osoba státobezpečnostně nespolehlivá" dostal do zorného pole pražského policejního ředitelství. Někdy na přelomu let 1937/1938 začal spolupracovat s Abwehrem, německou vojenskou zpravodajskou službou. Po odtržení Sudet od zbytku Československa nastoupil k wehrmachtu a v březnu 1940 vstoupil do okupované Prahy se speciální propagandistickou rotou.

V podstatě až do svého nasazení na Kavkaze v rámci další fáze operace Barbarossa ve druhé polovině roku 1942 spolupracoval s Abwehrem. Díky těmto konexím nastoupil v lednu 1943 do speciální jednotky vojenské zpravodajské služby - divize Brandenburg - prošel řadou zpravodajských, parašutistických a bojových kurzů, které vyvrcholily jeho nasazením v Norsku, severní Africe a Itálii.

V létě 1944, kdy Hitler spolu s SS likvidoval Abwehr, byl zařazen do jednotky Jagdverband SS Slowakei. Zvláštní protipartyzánská jednotka zahájila v Trenčianských Teplicích a Sekulích výcvik slovenských i německých frekventantů určených pro boj s partyzány a v týlu Rudé armády, jichž se zúčastnil i pozdější slovenský ministr kultury Dušan Slobodník. Tutter jako jeden z vedoucích kurzů měl kromě vysazování jednotlivých skupin do akcí zároveň na starost zpravodajskou činnost. Frekventanti kurzů na území Slovenska a později v dubnu 1945 i na Moravě zavraždili stovku partyzánů a civilistů. Tutterovy vražedné aktivity jsou spojovány zejména s likvidací pasek Prlov a Ploština. V roce 1948 byl odsouzen na šest let, na konci svého trestu začal spolupracovat se Státní bezpečností. Jeho spolupráce - coby agenta "KONRÁD II." - trvala s přestávkami až do roku 1968. ■

slovenské rozvědky "s ohledem na skutečnost, že ústřední aparát byl nakažen a hrozí nebezpečí, že jsou v něm přítomni agenti protivníka". Centrála žádala aktivní pomoc od reformované StB při shromažďování materiálů vědecko - technické špionáže, rozmístění nelegálů a dalších operací FCD.

Přes přetrvávající pochybnosti o spolehlivosti některých příslušníků StB hlásila styčná kancelář KGB, že ministr vnitra Radko Kaska spolupracuje v dostatečné míře:

"Od Kasky jsme nedostali žádné nepředložené nebo neobjektivní informace. Dosud nás vždy informoval upřímně a do detailů o vnitropolitických procesech v Československu a o situaci na ministerstvu vnitra."

KGB dostával kopie operačních rozkazů a hlášení StB, navíc mu byly také ke schválení předávány navrhované personální změny. Na Husákovu žádost začal Kaska tajně shromažďovat materiál o „čelných představitelích pravice“, aby se zjistilo, kolik jich bude možné obvinít z porušování československých zákonů. Kaska však v březnu 1971 zaskočil KGB svým dotazem, jestli nemají nějaké "nepříznivé informace" o předsedovi Národního shromáždění Daliboru Hanesovi ohledně jeho bývalých kontaktů se Západem. Centrála si byla vědoma, že

pokračování na straně 14

když na Kaskův dotaz odpoví, vytvoří tak (dokonale přesný) dojem, že „KGB shromažďuje informace o vedoucích představitelích bratrských stran spřátelených zemí“. Šéf styčné kanceláře KGB v Praze J. G. Sinicyn dostal instrukce odpovědět, že „KGB nemá žádné informace týkající se napojení Hanesa na zahraniční rozvědku“, ale jelikož ze zásady své spojence nešpehuje, nebude v budoucnu moci na takové otázky odpovídat. Centrála Sinicyna informovala o tom, že si Bělak tajně stěžoval sovětskému velvyslanci, že Hanes během pražského jara "zaujal nesprávný postoj" a že jeho otec byl před druhou světovou válkou zodpovědný za "potlačování dělnických demonstrací na Slovensku". Krátce poté na Hanesovo místo předsedy Národního shromáždění nastoupit bezúhonný zastávce tvrdé linie Indra.

Dne 4. května 1971 se Kaska setkal se zástupcem šéfa KGB Semjonem Konstantinovičem Cvigunem, aby mu podal hlášení o postupu "normalizace". Cvigun za své postavení vděčil téměř výhradně skutečnosti, že patřil mezi kumpány, kteří s Brežněvem už hodně dlouho nasávali. Podle Kalugina byl „neuvěřitelně stupidní, ale relativně neškodný“. Cviguna Kaskovo hlášení zcela nepřesvědčilo. Během následujících dvou let mu Kaska řekl, že KSČ opustilo nebo z ní bylo vyloučeno asi 450 000 jejích členů, čímž se stal „kontakt mezi stranou a obyvateli mnohem obtížnější“. Až na jedinou výjimku byli šéfové všech odborů na ministerstvu vnitra vyměněni. Úhrnem muselo odejít asi 3000 zaměstnanců StB a dalších zpravodajských složek. Přesto se všude daly najít rozsáhlé důkazy o protisovětském smýšlení. Sovětské filmy a hry byly systematicky bojkotovány. Premiéru filmu *The Kremlin Chimes* (Kremelské zvony) shlédlo pouhých pět diváků; při druhém uvedení jich přišlo jen deset. Železnice dostaly několik anonymních vyhrůžek a staly se i terčem sabotáží. Bylo však možné hlásit i ur-

pokračování na straně 15

VYHODNOCENÍ I. ROČNÍKU FILMOVÉHO FESTIVALU STÍNY SVĚTA

Ve znamení podpory práva na sebeurčení Tibetu

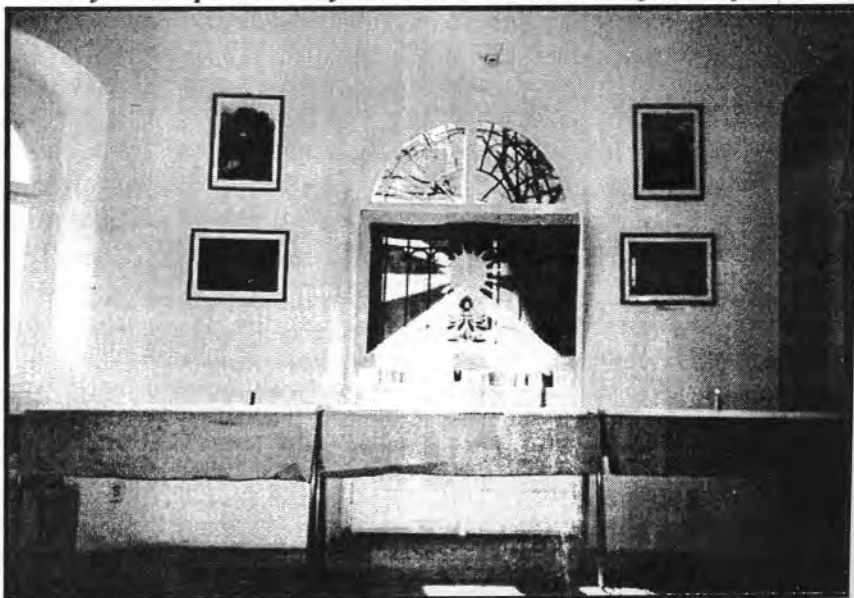
Ve dnech 10.3. - 16.3.2002 se ve Znojmě, Mor. Krumlově a Miroslavi uskutečnil filmový festival dokumentárních snímků "Stíny světa aneb Dny pro lidská práva a životní prostředí." Navázal na předešlých 8. ročníků regionálního promítání vítězných snímků Ekofilm. Letos byl rozšířen o aktuální snímky věnující se porušování lidských práv v různých částech světa. Termín zahájení festivalu byl proto zvolen na "Den pro Tibet" 10.3.2002, který je výročním povstání Tibetanů proti čínským okupantům a končil den po 15.3., tedy den po výročí obsazení Československa Německem v roce 1939.

I obyvatelé menších měst tak měli možnost ve svém bydlišti shlédnout oceněné dokumenty z mezinárodních filmových festivalů. "Jeden svět" a "Ekofilm". Filmy zapůjčilo Ministerstvo životního prostředí a Člověk v tísni o.p.s. Festival navštívilo celkem 1350 diváků. Mezi diváky byli nejen studenti středních a základních škol, ale také ostatní občané z široké veřejnosti, kteří se touto cestou dozvěděli, jak se dají využít obnovitelné zdroje v Česku, v čem spočívá výhoda biopotravin, jaký dopad může mít mediální manipulace s veřejností, byly jim poodhaleny praktiky nadnárodních firem. Mohli se ale také ponořit do krás přírody a jednotlivých osudů zemí. Doplněním festivalu byla přednáška uspořádaná pracovníky NP - Podyjí a besedami s panem Gracianem Tejralem na téma "Ruské a české gulagy" a s Liou Ryšavou a Petrem Žákem na téma "Holocaust včera a dnes."

Doprovodnou akcí se stala také část fotografické výstavy "Kosovo" od světově uznávaného válečného fotografa Jana Šibíka, fotoreportéra časopisu Reflex. Dále pak ochutnávka vegetariánských a vegánských jídel.

Poutavým scénickým zpracováním veršů chlapce, který zahynul v Osvě-

Stíny světa - pohled do výstavní síně s tibetskou vlajskou v průčelí

timi, zakončil filmový festival v Miroslavi divadelní soubor Ťapka ze Základní školy Vídeňská a Gymnázia Dr.Polesného - Znojmo.

Jelikož tento festival byl nevýdělečný tak mohl být realizován jen díky materiální pomoci a finanční spolupráci firem, institucí a bezplatné výpomoci týmu dobrovolníků, kteří vypomohli bez nároků na odměnu. Náklady na tento festival jen v provozních nákladech a výdajích dosáhly celkové částky 16861.40 Kč

Také znojemská radnice ukázala svůj postoj k veřejné prospěšným zájmům občanů svého města. Bohužel radní neprojevili dostatek rozhodné vůle finančně zastřešit, či jiným způsobem pozitivně podpořit tento informační projekt oslovující občany, školy, mládež města Znojma. Nevyjasněná situace z celkovým zastřešením festivalu ve Znojmě dopadla na základní školy, pro které se každý rok připravoval blok filmů do výuky, letos se tolik žádané snímky pro školy zvýše uvedených důvodů neobjevily. Jednotlivci, školy a veřejnost mají zájem nadále pokračovat v tomto filmovém informačním projektu. V roce 2002 proběhlo promítání souběžně ve třech městech okresu Znojmo, což se setkalo s kladným ohlasem veřejnosti. Pro nás organizátory je to velmi potěšující informace. (Že by vliv komunistů, kterých sedí v městské radě ve Znojmě více jak je zdrávo a nekomunističtí radní se od nich nikterak nedistancují, ba naopak, vřele s nimi spolupracují? *Pozn. redakce*)

Zpracoval A. Barák

CZECH COORDINATING OFFICE

Čtyřicátý oběžník

12.ledna 2002

Přátelé,

po jedenácti letech je naděje, ba skoro jistota, že přijdou restituce v ČR na řadu. Nejdříve pro ty, kteří ztratili z jakýchkoliv důvodů české občanství a nevyhovují proto podmínce občanství v restitučních zákonech 87/1991 a 229/1991.

Přikládáme překlad Závěrečného posouzení České republiky Výborem Spojených národů pro lidská práva, kde je tato podmínka odsouzena jako diskriminační a proto nepřijatelná. Toto odsouzení je už čtvrté a jsou na řadě další. Pro Českou republiku není z toho žádný únik, Výbor také požaduje úpravu Ústavy a Listiny základních práv a svobod. Jsme informováni, že toto posouzení bude mít vliv na přijetí republiky do Evropské unie a domníváme se, že se ČR bude muset k odstranění podmínky občanství odhodlat.

V republice se snad začíná měnit atmosféra, ve které bylo samozřejmě krást, podvádět a obcházet české i mezinárodní zákony a úmluvy. Doufáme, že zároveň s tím se bude měnit názor obyvatelstva i zákonodárců na komunistické konfiskace soukromého majetku.

Na období, které nastává se musíme připravit. Každý, komu byl zabaven po únoru 1948 majetek by jej měl mít dobře popsany v poslední vůli. Musíme být jednotní i v tom, že deset tisíc v hotovosti a zlomek ceny jsou nepřijatelné jako tzv. odškodné. Nám záleží především na fyzické restituci zabavených nemovitostí, které si komunistická šlechta rozdělila mezi sebe. Kde skutečně nebude jiná možnost než finanční odškodnění, toto musí být, podle mezinárodních zvyklostí, spravedlivé a včasné. To jest, musí být možno si za odškodnění koupit podobnou nemovitost.

pokračování na straně 16

čité úspěchy. StB se podařilo založit organizaci zdánlivě zasvěcenou "socialismu s lidskou tvář", která měla za cíl odhalit tajné příznivce Pražského jara. Kaska Cvíguna nakonec ujistil, že on a jeho ministerstvo jsou v těsném kontaktu se styčnou kancelář KGB a jejím šéfem generálem Siničnem.

Ná jaře 1972 se s Kaskou tajně setkal Andropov. Byl mnohem důraznější než o rok dříve Cvíguna. Trval na tom, že opozice v Československu je stále příliš silná, i přes probíhající „stabilizaci“ a posilování autority KSSČ, a že sem pronikají západní zpravodajské služby. Průnik agentů do řad opozice tudíž zůstal prioritou. Zdrojem z řad opozice, jemuž Andropov přisuzoval nejvyšší důležitost, byl nejspíše i nadále Leo Lappi (FRED-DI). Nelegál FJODOROV, který se stále vydával za zapáleného západoněmeckého stoupence Pražského jara, se s Lappim pravidelně setkával v Praze a ve východním Berlíně. 25. ledna 1972 Fjodor Konstantinovič Mortin, který na místě šéfa FCD nahradil Sacharovského, žádal Andropova o souhlas Lappiho vést a udělat z něho tajného agenta, tak aby zůstala role KGB neprozrazena. Andropov to 29. ledna schválil a FJODOROV se pustil do verbování s tvrzením, že je pro západoněmeckou END (Spolková zpravodajská služba). Centrála se o Lappiho tolik zajímala také proto, že jeho bratr Karl byl západoněmeckým občanem a podle složky KGB měl „blízké“ styky se dvěma prominentními západoněmeckými politiky.

Přes Kaskovo podlézavé chování k poradcům KGB a rozsáhlé čistky, nad nimiž dohlížel, nebyla centrála s ideologickou čistotou StB stále spokojena. V srpnu hlásil Andropov ÚV KSSS, že se „vnitřní nepřítel“ v StB snaží zabránit dokončení "normalizace". Další hlášení KGB ústřednímu výboru v listopadu citovalo stížnosti svých agentů a informátorů z Československého ministerstva vnitra, že zde na vedoucích postech i nadále

pokračování na straně 16

zůstávají lidé, kteří nevzbuzují politickou důvěru". KGB rovněž od svých informátorů obdržel četné protesty proti tomu, že zdiskreditovaní představitelé Pražského jara nejsou se svými rodinami dostatečně perzekvováni. Viliam Šalgovič, který v roce 1968 napomáhal sovětské invazi a byl roku 1970 povýšen do Ústředního výboru KSČ, si stěžoval, že děti „pravičáckých lídrů“ jsou přijímány na univerzity. Ještě horší ale bylo, že děti tří zdiskreditovaných bývalých členů prezidia - Dubčeka, Štefana Sádovského a Julia Turčeka - dostaly při přijímacích zkouškách „vynikající známky“.

Šalgovičova stížnost byla spíš dokladem farizejské pomstychtivosti prosovětských patolízalů než důkazem špatně provedených univerzitních čistek. V letech 1969 - 70 bylo z 3500 univerzitních profesorů 900 vyhozeno. Všechny české literární a kulturní časopisy přestaly vycházet. Nezaměstnaní akademici a spisovatelé museli hledat nová zaměstnání: umývali veřejné záchodky, pracovali na stavbách a v kotelnách. Heinrich Böll, krátce po obdržení Nobelovy ceny za literaturu v roce 1972, popsal Československo jako „skutečný kulturní hřbitov“.

Jsou k tomu veškeré právní předpoklady:

1. Zákonem 119/1990 byly všechny zabavovací rozsudky zrušeny se zpětnou platností, tedy žádný majetek podle československého zákonodárství nikdy zabaven nebyl.
2. Zákony 87/1991 a 229/1991 jsou v rozporu s tímto zákonem s Všeobecnou deklarací lidských práv i s Opčním protokolem, který má přednost před českými zákony.
3. Ústavní soud v několika rozhodnutích zdůraznil, že se v důsledku zákona 119/1990 vlastnictví nikdy neztratilo, i když restituční zákony neumožňují majetek vydat.
4. Zákon 198/1993 o protiprávnosti komunistického režimu potvrdil, že komunistický režim a ti, kteří ho aktivně prosazovali zbavoval svévolně občany majetku a porušoval jejich vlastnická práva.

A teď, na podkladě jakých právních předpokladů operují ti čeští politici, kteří mají na všechny podložené argumenty jen jalové výmluvy? Operují jen tak zvanými restitučními zákony. A kdo byli předkladatelé těch zákonů, do kterých vtělili podmínku trvalého pobytu, která byla neústavní a proto odstraněna Ústavním soudem, pak podmínku občanství, která odporuje Všeobecné deklaraci lidských práv a je znovu a znovu odsuzována Spojenými národy a pak ještě podmínku, že ten, kdo se majetku zmocnil musí být svou obětí požádán, aby majetek vrátil a když nevrátí, že mu musí poškozený po 40 letech prokázat, že se tehdy majetku zmocnil v rozporu s tehdy platnými předpisy. Znamená to, že když se ho zmocnil v souhlase s tehdy platnými předpisy je všechno v pořádku? To je tedy také v pořádku když byl někdo zavřen, vyhozen nebo popraven ve shodě s tehdy platnými předpisy? Proč má oběť komunistického zlořádu něco dokazovat, lovit v často všelijak předělaných nebo poztrácených dokumentech a vynakládat peníze na pátrání, cesty, soudy a advokáty? Ať prokazují oni, předsedové, tajemníci, politici a estébáci nade vší pochybnost, že nepoužili ani své styky, ani své postavení k tomu, aby se majetku za výhodné ceny zmocnili. V takovém případě by pak mohli dostat zpět cenu, kterou kdysi zaplatili. Nedokáží-li, měli by ztratit nemovitost bez náhrady. Beztak užili desítky let nájemného zadarmo.

Doporučujeme vám několik českých publikací:

1. Exilový časopis *Polygon*. Je to politický časopis vysoké úrovně, který kriticky zhodnocuje dění v České republice. Adresa: Polygon Verlag, P.O.Box 1737, CH-8048, Zürich. Altstetten, Švýcarsko, e - mail polyfrif@jbluewin.ch
2. *Český Dialog*, překrásný ilustrovaný měsíčník, který spojuje domov s emigrací, byl podporován Ministerstvem zahraničí ale je finančně ohrožen po nepěkném zásahu tohoto ministerstva. Adresa: ALL Production, P.O.Box 732, 11121 Prahá. e-mail: strizovska@yahoo.com.
3. *Svědění*, kanadsko - český exilový časopis, adresa P.O.Box 70, 738 02 Frýdek-Místek, e - mail svedomi@apple.cz,
4. *Černá kniha minulosti*, která vysvětluje jak se Československo dostalo do područí komunismu a přináší svědectví politických vězňů. Adresa: Zbyněk Ludvík, P.O.Box 93 02 05, D-60488 Frankfurt/Main, Německo, e - mail kniha@zlvudvik.de. \$ 20 do US, \$ 30 do Kanady, bankovkou v dopise.

Objednávku těchto publikací vám můžeme pomoci zařídit.

Máme k dispozici české i anglické znění smlouvy mezi ČSSR a USA z roku 1982. Je to smlouva, o které se hodně mluvilo ale málokdo ji zná celou. Jedná se v ní o uvolnění 10,397 kg zlata v mincích a 8,002 kg zlata v prutech Československé socialistické republiky proti zaplacení 84 milionů US dolarů Československem jako náhradu za majetek zabavený americkým občanům v

době, kdy byli americkými občany. S uprchlíky před komunismem tedy nemá tato úmluva nic společného. Smlouvu vám můžeme na požádání poslat poštou, není na internetu.

Chceme do parlamentních voleb, které budou v příštím roce, podpořit politickou stranu Pravý Blok. Je to politická strana, která se důsledně orientuje na vyrovnání se s dědictvím 42 let komunistické diktatury, včetně vrácení ukradeného majetku. Prosazuje přímou demokracii a přímou volbu všech rozhodujících správních úředníků, včetně prezidenta republiky. Na posledním sjezdu si do čela zvolila Petra Cibulku. Petr je znám jako neohrožený protikomunistický bojovník. Byl pětkrát zavřen za komunismu, je i dnes pronásledován pro uveřejnění seznamů agentů a spolupracovníků StB, začez na něj bylo podáno mnoho žalob. Měl o tom i dobře známý soud s prezidentem Havlem. Petrovi chybělo v loňských senátních volbách 1200 hlasů k tomu, aby získal senátní křeslo. Byl to nejlepší výsledek neparlamentní strany za posledních 12 let. Pravý Blok pořádá denně mítinky po obcích v Čechách a na Moravě. Je to jediná strana, která nabízí alternativu lidem, kteří dnes ve velkém počtu říkají, že nemají koho volit. Pravý Blok má naději, že se mu podaří překonat pětiprocentní limit pro vstup do sněmovny ale i za 1 a půl procenta dostane 100 korun za každý hlas. Na předvolební kampaň je ovšem potřeba peněz. Před minulými volbami jsme podpořili DEU, které jsme pravděpodobně pomohli přežít a získat značnou částku za překročení 1 a půl procenta hlasů. Informace o Pravém bloku najdete na <http://www.volny.cz/pblok>

Prosíme vás, abyste kandidaturu Pravého Bloku štědře a ve velkém počtu podpořili. Pošlete příspěvek na naši adresu, pošleme pak peníze hromadně na účet Pravého Bloku a zase vám je řádně vyúčtujeme. Vypište šeky na Right Bloc nebo na CCO s poznámkou Right Bloc. Přímé převody zasílejte na Českou obchodní banku účet 108 264 745/0300.

Poprvé posíláme oběžník na víc než 70 adres po internetu. Sdělte nám svou novou e-mail adresu. Můžete-li, podívejte se na naši internetovou stránku.

Výbor pro lidská práva Spojených národů

72. zasedání

Závěrečný posudek zprávy podané Českou republikou podle článku 40 Úmluvy o občanských a politických právech. CCPR/CO/CZE 27/8/2001.

Výbor posoudil detailní a vyčerpávající zprávu podanou Českou republikou, která zahrnuje události od jejího ustavení jako jednoho z následných států České a Slovenské federativní republiky 1. ledna 1993. Výbor děkuje delegaci České republiky za otevřeně popsání posledního vývoje a potíží s uplatněním práv zaručených Úmluvou, což bylo velice poučné a přispělo k úrovni diskuse. Výbor oceňuje i to, že delegace přinesla tolik informací o legální situaci v České republice, ale lituje, že nepodala víc informací o tom jak se uvádí Úmluva do praxe. Výbor oceňuje stát také za závazek vybudovat demokratický zákonný pořádek a zabývat se tím, aby uvedl svou zákonnost do souladu s mezinárodními závazky od přechodu k demokracii, který začal v roce 1989.

K tomu patří opravdové úsilí, aby stát přijal novou Ústavu založenou na právech a Listinu základních práv a svobod, v které budou zahrnuta mezinárodně uznávaná lidská práva.

Úmluva má přednost před domácími zákony a ne všechna její ustanovení byla přijata do Listiny základních práv a svobod, čímž vznikla nejistota o tom, jsou-li všechna práva zaručena. Je i nejistota v tom, jaký je vztah mezi Listinou, Úmluvou a ústavním pořádkem.

Stát by měl ujasnit vztah mezi právy Úmluvy, která nejsou zahrnuta v Listině a ústavním pořádkem, aby se lépe zajistilo uplatnění všech práv Úmluvy za všech okolností.

pokračování na straně 18

Vánoce 1953

Poslední sčítací nástup. Vedoucí SNBák počítá dvakrát pětice a ukazuje si při tom prstem. Zapiše si stav na poznámkový blok, pak přičte k tomu i ty ostatní, kteří přesto, že je Štědrý den, museli fát. Když se mu konečně po delší době podaří všechno sečíst a zkonstatuje, že je všechno v pořádku, začíná rozdávat vánoční poštu těm mukulům, kterým byl za zvláštní výkon povolen dopis a několika vyvoleným tj. těm, kteří i v kriminále spolupracovali, říkalo se jim "bonzaci". Pak několika těm, kteří měli obzvláště dobré výkony, rozdával vánoční balíčky - pozdrav domova. Stáli jsme poměrně dlouho, protože jak počítání, tak rozdávání pošty trvá již i z toho důvodu déle, protože SNBák přečetl vždy jméno a číslo trestance. Zima 10 až 15 stupňů pod nulou. Jemu a ostatním příslušníkům to nevadilo, ale nám byla v chatrném oblečení zima. Když bylo rozdávání pošty ukončeno, ozval se najednou táborový rozhlas s hlasem velitele tábora.

Začal pomalu číst jména a čísla vězňů s tím, aby se postavili zvláště stranou. Bylo nás padesát jedna. Když se celá procedura skončila, byli jsme odvedeni dvěma hlídači do k tomu určeného baráku. Směli jsme si vzít s sebou jen jednu deku a šálky na jídlo. Ubytovali nás do čtyř místností, nebylo čím topit. Všichni jsme se klepali zimou. O půl druhé vyvolával táborový rozhlas, abychom se dostavili všichni na místo sčítání - apelplatz. Tam stálo již několik pochopů s připravenými samopaly, rozdělili nás do několika skupin, přidělili nám lopaty a vedli nás mezi ostatní dráty, asi tři metry široký pruh. Tam jsme museli odhazovat sníh. Na Štědrý den až do večera do šesté hodiny. Přišli jsme zpět mokří, hladoví do studené místnosti. Nedostali jsme

pokračování na straně 18

nic k jídlu. Co zbývalo, než se trochu pohybovat, cvičit, abychom se aspoň trochu zahřáli a pak si každý unaven lehl v těch promočených šatech na slámník a snažil se usnout.

Bylo nás padesát jedna - samá prominence. Vysocí církevní hodnostáři, vyslanci, právníci, vědci, ale také několik dělníků. Lidé, kteří podle jejich názoru byli i v tom kriminále, na táboře nebezpečným živlem. Barák byl zvláště hlídán ale přesto nás velmi mile překvapilo, že se přece jen podařilo sem propašovat aspoň teplou polévku a trochu chleba. A podařilo se to právě lidem, od kterých bychom to nejméně čekali, totiž kriminálníkům. Politici, kteří byli tohoto šikanování ušetřeni a mohli přece jen jakž takž v klidu na světnicích trávit Štědrý den se báli pro nás něco udělat.

Na Boží Hod již ráno o půl sedmé znova nástup a zase odklizení sněhu, v poledne jen trochu teplé polévky, pokud se tomu dalo vůbec říkat polévka, večer trochu studené bryndy, říkali tomu káva. Nic nepomohlo, že někteří z nás byli nachlazení tak, že nemohli pomalu ani mluvit. Na sv. Štěpána ráno opět nástup a zase odklizení sněhu. Ohrazení tábora bylo poměrně velké, sněhu až na jeden metr a tak je pochopitelné, že jsme byli hodně unavení a zesláblí z nedostatku jídla. K tomu ještě nebylo možno se aspoň trochu zastavit a protáhnout si tělo, protože hlídači se samopaly byli neustále za námi.

Na Štědrý den bychom si přece jen na našich ubikacích rozsvítili svíčku a každý by se zahloubil sám do sebe ve vzpomínkách na domov a rodinu. A přes to, že nám to bylo zakázáno, zazpívali bychom si i několik vánočních písní. Vánoce - mráz obrazy na okna kreslí, zkřehlí ptáčekové na větvích, sepnuté ručky u Božích jeslí...

Co asi doma - zda na nás také vzpomínají, co asi dostaly děti k Je-

pokračování na straně 19

Výbor je znepokojen zjevným nedostatkem mechanismů pro uplatňování názorů Výboru podle Opčního protokolu. Hluboce lituje i stanoviska vlády v případech Šimunek (516/1992) a Adam (586/1994) ohledně restituce majetku nebo odškodnění podle zákona 87/91. Výbor také lituje reakce státu na jeho rozhodnutí, že podmínka českého občanství pro restituci nebo odškodnění podle zákona 87/91 je diskriminační a porušuje článek 26 Úmluvy.

Rozhodnutí Ústavního soudu o tom, že tento zákon je ústavní nezbavuje vládu povinností, které má podle Úmluvy (článek 2, Opční protokol 61.1,4).

Stát by měl přezkoumat nynější zákony pokud jde o právo na restituci nebo odškodnění. Také by měl zavést proces jak jednat s názory Výboru podle Opčního protokolu. V obou případech chce být Výbor informován o tom jak bude naloženo s tímto doporučením.

Výbor je znepokojen nedostatkem nezávislých mechanismů pro kontrolování a uplatňování práv v praxi.

I když Výbor uvítal ustavení instituce ombudsmana přece konstatuje, že jeho pravomoc je omezena na doporučení veřejnému sektoru. Navíc, pověřenec pro lidská práva je vládním úředníkem a Rada pro lidská práva je poradní instituce. Nemají žádnou pravomoc k projednávání jednotlivých stížností v oblasti lidských práv.

Stát by měl zavést účinnou a nezávislou kontrolu uplatňování lidských práv zaručených Úmluvou, zejména v oblasti diskriminace.

Stát by měl široce zveřejnit toto posouzení své zprávy Výborem.
Část tohoto závěrečného posudku, která se týká restitucí přeložil Jan Sammer. Tuto celou zprávu v angličtině vám rádi zašleme poštou nebo po internetu.

Čtyřicátý prvý oběžník

22. února 2002

Přátelé,

přinášíme vám několik zajímavých a důležitých zpráv!

Česká republika schválila zákon 261/2001 o poskytnutí jednorázové částky vojákům, odbojářům a politickým vězňům. Podrobnosti jsou v příloženém oznámení, které jsme poslali k uveřejnění českým novinám po světě. Zase se diskriminují Češi, kteří nemají české občanství a je to v tomto případě ještě nemravnější, protože jde o lidi, kteří se pro Československo doslova obětovali.

Soudkyně Ústavního soudu JUDr. Ivana Janů byla povolána k soudnímu dvoru v Haagu. Prezident Havel jmenoval JUDr. Ivu Brožovou předsedkyní Nejvyššího soudu a JUDr. Elišku Wágnerovou soudkyní Ústavního soudu. JUDr. Brožová se ve svém odlišném stanovisku k rozhodnutí Ústavního soudu 33/96 postavila proti diskriminaci amerických Čechů v restitučním zákoně 87/91. JUDr. Ivana Janů vyjádřila stejný názor proti diskriminaci Čechů, kteří své původní občanství, ne svou vinou ztratili. Vyjádřila ho ve svém odlišném stanovisku k zamítavému rozhodnutí Ústavního soudu ve věci návrhu 51 poslanců na zrušení podmínky občanství v tomtéž zákoně. Názor na konfiskace a restituce JUDr. Wágnerové známe z jejího televizního vystoupení v programu „Ta naše povaha česká“. Blahopřejeme jim a děkujeme, že se nebály své stanovisko, které odporuje oficiální postkomunistické filozofii, veřejně vyjádřit.

V lednu 2002 byl schválen zákon 48/2002, který doplňuje zákon o Ústavním soudu a umožňuje Ústavnímu soudu na návrh sněmovny nebo 41 senátorů, na návrh veřejného ochránce práv (ombudsmana) nebo na návrh prezidenta republiky přezkoumat a rozhodnout, zda ten který český zákon odpovídá mezinárodním úmluvám, kterými je Česká republika vázána. Optimisté se těší, že konečně český právní řád se přizpůsobí mezinárodním normám. Pesimisté se obávají, že Ústavní soud vysvětlí, že všechny české zákony jsou v pořádku.

Nám se ovšem jedná především o zákony 87/1991 a 229/1991, které diskriminují naše bývalé občany a víme, že tato diskriminace porušuje Úmluvu o občanských a politických právech a byla odsouzena Spojenými národy.

Začaly docházet příspěvky na podporu Pravého bloku, kterému jsme zatím poslali 1,600 kanadských dolarů.

Přikládáme článek „Soud poslal dva estebáky do vězení“, otištěný v Lidových novinách 12. února. (Článek rovněž zveřejňujeme v tomto čísle na straně 5, pozn. redakce.) Není třeba komentáře. Celá kniha o sametovém bahně a o postkomunismu, který z něho vyrostl by nemohla situaci v České republice vylicít lépe. Jedná se ovšem sotva o jednu miliontinu násilí, bezpráví a hrůz spáchaných za těch 40 let. Kdy se bude jednat o těch ostatních?

Máme ujištění Evropského parlamentu, že se petici o restituci nebo spravedlivém odškodnění nezákonně a bezprávně zabaveného majetku dostalo v EP patřičné pozornosti, a že snad dostane podporu, kterou zasluhuje.

Czech Coordinating Office, Jan Sammer, secretary,
1103-100 Antibes Drive, Toronto, Ontario, Canada M2R3N1
tel. 416-665-7324, jan.sammer@jczoffice.org, <http://www.czechoffice.org/>

Mukl českého sametu

Mukl Vladimír Hučín - pro čtenáře čtvrtletníku MUKL jméno určitě neznámé. Člověk jistě hodný tohoto označení i počátkem nového tisíciletí, v proklamativně demokratickém státě. Člověk odhalující dnes již pouhou svou existencí prohnílost a faleš postkomunistického nátěru naší současnosti lépe než desítky účelových a manipulovatelných sociologických výzkumů.

Sedíme v útulném pokoji v jedné z tichých přerovských ulic, na stole voní čaj, jiskří moravské víno a za oknem se snáší nad hanácké město vlahý večer. Snáší se i na jeden ze symbolů města - na věž zámku Karla staršího ze Žerotína. Vladimír Hučín sedí proti mně, opět již plný neuvěřitelné energie a své pověstné duševní síly i vyrovnanosti. Co chvíli zvoní telefon, volají přátelé z republiky i z celého světa, každý chce povzbudit slůvkem solidarity, nabídnout pomoc, nebo se jen tak svěřit se svojí všeobjímající bezmeznou frustrací panující dnes v této zemi. A Vladimír Hučín trpělivě děkuje všem za ta slůvka podpory - přátelům i zcela neznámým lidem, objasňuje, vysvětluje. A do toho všeho musí jako hlava rodiny přemýšlet i nad takovými zcela prozaickými záležitostmi, jako je oprava kapajícího kohoutku, radiátorů či úprav domu po dosud zřetelné likvidační domovní prohlídce v provedení "krumpáč" komanda, jejíž primárním cílem tehdejšího březnového dne před rokem nebylo nic jiného, než ponížit, zranit a vyprovokovat.

Události posledních týdnů i měsíců jsou přitom až moc živé. A živé zůstávají i zřetelné okamžiky prvního dne dlouho očekávaného procesu dne 13. února 2002.

Přeplněná chodba okresního soudu, hlídky městské i státní (uniformované i neuniformované) policie na ulicích v okolí soudní budovy. Desítky spravedlivě rozhořčených lidí, frustrovaných permanentním politickým podvodem, desítky příslušníků justiční a vězeňské stráže, z jejichž tváře je cítit napětí. Takové bylo ono únorové přerovské ráno. Den, kdy se konečně téměř po roce vazebního vyšetřování mělo konat soudní líčení s Vladimírem Hučínem, bývalým kapitánem české civilní kontrarozvědky BIS a politickým vězňem prezí-

žišku, co asi mají dobrého k štědrovečerní večeři. Jistě kapra, černou rybu, napřed se všichni pomodlí růženec a po večeři, kdy ještě každý rozloupne ořech, rozkrojí jablíčko, abychom se zase ve zdraví příští rok sešli. Maminka jde jistě, tak jako každý rok a jak to bylo u nás zvykem, kolem sedmé hodiny ke stromečku rozsvítí svíčky a zazvoní. Děti se hrnou ke stromečku oči jim září očekáváním a radostí. Zpívají se vánoční písně a pak začne maminka rozdávat dárky. Kolik těšení a radosti a my nemůžeme tuto radost prožívat s nimi. Ta všechna radost je ovšem zakalena tím, že tatínek nemůže být s nimi, ale přes to dostane i od Ježíška malý dáreček s tím, že se snad v příštím roce vrátí mezi nás. Maminka jistě pláče, pak se rozpláčou i děti a tak celá vánoční radost se změní ve smutek. Nijak jinak tomu u nás není. Každý si najde nějaké tiché místo jen aby byl o samotě a i při světle jediné osamocené svíčky je tu a tam slyšet zavzlykání.

A v takovémto rozpoložení jsou najednou slyšet rány ze samopalů bachaři běhají po lágru jako pomatení a najednou se ozve z táborového rozhlasu rozkaz k nástupu. Nikdo neví co se stalo, bachaři řvou rychle, rychle, pak nás počítají, všechno pod ochranou samopalů a po sčítání nás nechají stát dvě hodiny, aniž bychom věděli o co se jedná. Pak se to jako rána z pušky rozletělo celým zástupem. Jeden kamarád se pokusil jít přes dráty a na útěku byl zastřelen. A to právě na Štědrý den.

*Touha je silnější než zlato,
což mohu za to,
že doma žena a děti pět,
jim chtěl jsem povědět
co pro lásku a štěstí
vytrpěl ran jsem pětí---
jim chtěl jsem povědět ----*

Ing. Vladimír Říha

"Kým ľud starostlivo plnil sýpky, vy mrhali ste jeho hrivny v cudzom lone."

Hovorme nahlas, hovorme všade a každému. Hovorme rečou otvorenou, kto nám nasadil puta na ruky po februári 1948, násilne bolševizoval náš národ, nasadil trňovú korunu, kto dal priechod násilnostiam a kto i dnes odopiera spočítať všetky obeť, obeť nášho a môjho národ. My sme nielen niečo robili, ale hynuli sme za všeľudské hodnoty, i za tu demokraciu a preto nám z nej právom patrí diel, diel zaslužený. Preto volám nahlas, volám všetkých, čo trpeli, boli prenasledovaní, hovorte pravou rečou, rečou zrozumiteľnou. Mlčíme ešte dnes o tom, o čom by nevedeli mlčať naši predkovia, mlčíme o tých tisícich z toho nášho národa umučených, väznených, zastrelených na úteku. Mlčíme o tých rodinách, na ktorých padol dedičný hriech a boli prenasledovaní len preto, že z jeho rodiny bol nespravodlivo väznený, bol emigrantom, mlčíme o popravených, mlčíme o tých ktorí to utrpenie zapríčinili. Mlčíme o desaťtisícich väzňoch v Stalinských gulagoch, mlčíme o Gottwaldových koncentračných táboroch, mlčíme o smrtiacich uránových baniach, mlčíme o likvidačných väzenských pevnostiach a mučiarniach štátnej bezpečnosti. Mlčíme o živých, mlčíme o mŕtvych. Mlčíme o najväčšom despotovi G. Husákovi. Bez povšimnutia sa prizeráme, ako dnes po nežnej revolúcii mlčia tí, čo b mali hovoriť, čo boli násilne umlčovaní a ako hlasno hovoria tí, čo bezprávne umlčovali. Tu nemôžem porozumieť jednému, že dnes u nás najviac hovoria exbolševici. Nositelia znaku krutosti a meča smrti a pritom niet záujmu o svedecké výpovede tých, čo im Boh doprial prežiť aby vydali svedectvá nie o sebe, ale o tých čo sa stali mučeníkmi za pravdu a spravodlivosť, svedectvá o tých martýroch. Dnes viac hovoria tí, čo násilne umlčovali. Dnes

pokračování na straně 21

dentů Husáka i Havla. Téměř rok poskytla státní moc Vladimíru Hučínovi na to, aby mu ve stínu pankrácké věznice vychladla jeho horká hlava a zbytky ideálů o demokratickém právním státě, o vyrovnání se s totalitní minulostí a o rovných šancích pro všechny.

Přeplněnou úzkou chodbou to zlověstně zašumělo, když se do soudní síně v doprovodu urostlých příslušníků justiční stráže propracovala jedna z hlavních akterek celé kauzy i nadcházejícího procesu přerovská státní zástupkyně JUDr. Lenka Šromová. Naopak - potlesk a slova podpory se chodbou rozléhaly, když byl do místnosti vláčen v poutech Vladimír Hučín. Veřejné mínění (či snad vox populi?), zatlačené ke zdi chodby přerovského soudu a snímané policejní kamerou, dalo jednoznačně najevo, tak jak ostatně tomu činilo po celý rok, na čí je straně v této pro Českou republiku ostudné záležitosti. Výbušná nervozita poněkud polevila, když se takřka všichni zájemci z řad veřejnosti mohli doslova vecpat do soudní síně a v nedýchatelné ovzduší mohl začít po celém světě bedlivě sledovaný proces. Kdyby snad někdo spočítal dobu, kterou měli mnozí z přítomné veřejnosti odsezenou v komunistických lágrech a věznicích, vyšla by celková suma jistě nejméně na století.

Není se co divit, že v takové atmosféře nedokázala část veřejnosti s krajně negativními zkušenostmi při prosazování tzv. lidově demokratického či socialistického pojetí zákonnosti dostatečně ovládat svoji disciplinovanost. Absurdita a paradoxnost celé situace byla prostě až moc zřetelná.

Nedovolené ozbrojování, neuposlechnutí rozkazu, zneužití pravomoci veřejného činitele, ohrožení utajované skutečnosti, šíření poplašné zprávy, neoprávněné nakládání s osobními údaji a podvod. Pěkných pár stránek českého trestního zákoníku.

Když "advokátka státu" Šromová dočetla po téměř půlhodině rozsáhlou obžalobu, žádá, aby byla z procesu vyloučena veřejnost. Předseda senátu Okresního soudu v Přerově Michal Jelínek důrazně napomíná občany v soudní síni, aby zachovali klid a uděluje slovo jednomu z obhájců politického vězně doktoru Milanu Hulíkovi. Ten brilantně - s bravurou sobě vlastní - výčtem zpochybňuje většinu důkazních materiálů s tím, že byly získány nezákonným způsobem. Zpochybňuje zákonnost odposlechu telefonu matky obžalovaného i prohlídku v jejím bytě a namítá podjatost předsedy senátu. Tečka.

Reakcí je mu další bouřlivý potlesk veřejnosti, který musí jinak korektní mladý soudce hasit opětovným a důrazným varováním, že při dalším nevhodném chování nechá soudní síň vyklidit.

Slovo dostává obžalovaný Hučín. Odmítá všechna obvinění jako vykonstruovaná ze strany BIS a policie. V sále by bylo slyšet špendlík spadnout. Vladimír Hučín požaduje, aby jeho proces byl veřejný - jenom tak se může veřejnost dozvědět o co se to vlastně vůbec hraje a kdo že to vyhrál. Dokonce cituje, na kterých stranách jednoho ze zpravodajských svazků prochází osoba jeho současné žalobkyně Šromové, kterou za salvy marně potlačovaného smíchu přítomných označuje za pouhé "chodící razítko". Skutečné nebezpečí je podle Vladimíra Hučina ale jinde. "Komunističtí zločinci stále pronikají do státních struktur," vyslovuje jednoznačně a z úst bývalého elitního důstojníka české kontrarozvědky vážné varování.

V úporné snaze o profesní a společenskou likvidaci Vladimíra Hučina je často hledána analogie se slavným případem jiného zpravodajského důstojníka - jistého francouzského kapitána Dreyfuse. Někdy ale nelze pochopit, že mnohým z Hučínových lovců se ze všech těch hodin strávených ve škamnách VUMLů a seminářů dějin komunistického hnutí nevybaví analogie důsledků jiného slavného procesu. Důsledků procesu jejich bulharského soudruha Dimitrova. Že by snad obžaloba a definice systému a jeho praktik tváří v tvář justiční mašinérii právního pozitivismu měla mít také jen třídní platnost? Nebo

že by dnes mnozí soudruzi metamorfózujúci v rychlokurzoch angličtiny do podob tých pravých a jediných ochránců demokratických hodnot tak rychle odvrhli poučení z dějin?

Nicméně vraťme se do přerovské soudní síně. Soud po vyjádření se "obžalovaného žalujícího" na více než na hodinu jednání přerušuje. Po této době soudce Jelínek obvinění z podjatosti odmítá a vyslovuje se i k neveřejnému pokračování jednání.

Politický vězeň postkomunismu kap. Hučín, soudní budova v Přerově. Únor 2002

Foto autor článku

To již kotel emocí vybuchuje naplno a otevřeně - Hanba komunistické justice! Fuj! Nelichotivé poznámky si musí vyslechnout i přítomná zástupkyně prezidentské kanceláře. Předseda senátu ve snaze zachovat zbytky autority soudu vydává justiční strážci pokyn k vyklizení místnosti. Možná se mi to zdá, ale jeden z Vladimírových obhájců Stanislav Devátý se ironicky usmívá. Zná ten úsměv, i mně kdysi dodával klid při honičkách tzv. Palachova týdne. Úsměv obra, který jej neopustil ani když byl smýkáán desítkami příslušníků SNB po chladné pražské dlažbě. Jako bývalý ředitel BIS ví své. A jeho vlastní zkušenosti s normalizační mašinérií jsou jistě také až moc živé. Do toho stačí ještě druhý obhájce Dr. Hulík namítnout podjatost celého senátu i "chodícího razítka" - státní zástupkyně Šromové. Možná také tuší, kolik členů senátu bylo v období rozvoje socialismu členy kolaborantské SČSP, ovšem takové kádrové maličkosti jsou určitě jen třešničkami na dortu našeho nezávislého soudnictví v roce 2002. Po chvíli zeje soudní síň prázdnotou. Za takové situace se Vladimír Hučín nadále odmítá osobně účastnit dalšího jednání. Prostřednictvím svých advokátů požaduje, aby bylo nejdříve rozhodnuto o podjatosti i o jeho již jedenáctiměsíční vazební izolaci, neboť vazební důvody i podle zákona měly pominout. Soudní jednání je opět přerušeno a hlavní aktéři opouštějí síň.

Vladimír Hučín se toho dne do soudní síně již nevrátil. Po několika okamžicích byl takřka nepozorovaně ve spěchu odvezen zpět do vazební věznice v Olomouci. Před soudní budovou postávali a diskutovali jeho četní příznivci. Bedlivě monitorováni a dokumentováni za peníze českých daňových poplatníků. Jednání je odročeno až do doby, kdy vyšší instance rozhodne o předložených námitkách...

A vyšší instance v podobě senátu Krajského soudu v Olomouci rozhodla - pokračování vazby Vladimíra Hučina je neopodstatněné! ČtĚlo by se dodat - i nezákonné, ale to jistě bude ještě předmětem dalšího vývoje včetně příslušných trestních oznámení.

pokračování na straně 22

hovorí viac tí, čo už od roku 1948 vstúpili do zločineckej organizácie KSS a podieľali sa na týchto utrpeniach.

Pouvažujme si, či je to naozaj chybou tých, čo sú ešte živí, ale hľadajú si miesto večného odpočinku. Netreba ich hniť za to, že mlčia, pretože už nevládu, pretože ich svedectvá patria do pamäti národa a mali by byť súčasťou našej histórie, lebo sú už na cintoríne, alebo pred ich bránami. Raz už vypovedali nahlas a včas, keď oni mlčali a svojím hlasom ako členovia zločineckej organizácie KSS dvíhaním rúk súhlasili s takýmto dejom. To sme zasiali, čo patrilo by zožať nám žijúcim, čo je majetkom nášho národa. No tu znú iní, cudzí a zapredanci, prezliekači kabátov, berú nám úrodu, privlastňujú si našu zásluhu. A burina s kúkoľom, čo zasiali do našej rodnej zeme, tá bujnie ďalej. Tu rázne treba povedať, povedať nahlas, my sme nie len niečo robili, ale hynuli sme za všeľudské hodnoty i za tú demokraciu. Tu treba žať, brať treba, čo nám patrí, za to celé polstoročie vykúpené krvou a utrpením, čo siali tí čo nemlčali, ale plnili anonymné cintoríny rozosiate od Ašu až po Vihorlat, v blízkosti koncentračných táborov a tí čo v gulagoch hynuli, i tí čo im Boh dal, sú ešte medzi nami. Tí všetci svojou vlastnou krvou a vlastným krížom písali naše dejiny, za ktoré sa nám nepatrí hanbiť. O tom všetkom sa nám nepatrí mlčať, lebo by sa mohlo stať, že by tí čo prdu po nás už nemuseli poznať žiadne dejiny o utrpení a nespravodlivosti, vyvlečeniu cudzou mocnosťou NKVD do stalinských gulagov. Sú to dejiny, dejiny naše. To všetko treba pozbierať a dať do sýpok národnej pokladnice. Nech nám navždy pripomínajú varovné slová neznámeho autora vyryté do skaly v koncentračnom tábore "Vojna" pri uránovej bani v roku 1955: "Kým ľud starostlivo plnil sýpky, vy mrhali ste jeho hrivny v cudzom lone."

Nech je nám navždy mementom i verš neznámeho autora, vyrytý na skr-

pokračování na straně 22

vavené stěně korekce v koncentračním táboře "Svätopluk" v roce 1953.

"Kdeže ste bardí rokov meruosmých i ďalších, čo vatry nechali ste rozhorieť po slovenských chotároch a z učupených chalúp tróny jali ste sa zhotoviť, by pravda za stôl sadla a chýr ten svetom obletel, jak echo zmrťvychvstania."

My, politický väzni, nikdy sme nemlčali a mlčať nebudeme a nechceme. Vezme, že naplňovanie tohto odkazu je v našej zodpovednosti pred národom a pred jeho dejinami.

Fedor

OBJEDNEJTE SI Dokumentární knihu I POD OBLOHOU JE PEKLO

autora **Milo Komínka**

o životě v komunistických koncentracích padesátých let. Kniha je doplněna autentickými fotografiemi, dokumenty a seznamem asi 800 autorových spoluvězňů se jmény všech popravených.

MILO KOMÍNEK

mp

Kniha má 320 stran, její cena je 90,- včetně poštovního a balného.

Objednávky zasílejte:
Svědomí, P. O. Box 70
738 02 Frýdek-Místek 12
e-mail: svedomi@applet.cz

Protože námitka podjatosti byla krajským soudem odmítnuta, setká se s největší pravděpodobností Vladimír Hučín v určeném termínu, kterým je 10. a 11. duben, opětovně s jemu již známým senátem a ještě známější bezpečnostně prověřenou (nebo snad pověřenou?) státní zástupkyní. Konfrontace a obecně očekávaná blamáž o notorietách takového ražení, jako jestli je nebo není aktuální nebezpečí ze strany levicového extremismu a prorůstání bolševických kádřů do rozhodujících pozic státní správy se bude ovšem s největší pravděpodobností muset obejít bez přímé účasti veřejnosti. Dostatečnou zárukou objektivnosti procesu bude muset být přítomnost zákonných zmocněnců obviněného - paní Zdeny Mašínové, dcery a sestry národních hrdinů protifašistického a protikomunistického odboje, a občanského aktivisty Johna Boka, mimochodem počátkem 90 let taktéž jednoho z nekompromisních (a proto již bývalých) polistopadových důstojníků federální kontrarozvědky odejitých v zájmu sametového podvodu na demokracii.

"Lád'ó, tak jak bylo ve vazebním zařízení České republiky počátku nového tisíciletí?" Ptám se položertem, když momentálně ukončil další telefonát. A z odpovědi vytuším, jak významným činitelem ve víře může být symbolika a tradice. I taková symbolika čísel cel, která se s vědomím pravdy stávala denní oporou.

"Na Pankráci jsem byl na cele číslo 10. Cely, ve které čekal na svůj ortel pplk. Josef Mašín". Cela, to není jen několik metrů krychlových zdíva, možná v ní i po desítkách let přetrvává rozměr neuchopitelného duchovna a statečnosti, kterou Vladimír Hučín vnímal a ze které den po dni dokázal, jistě k neolibosti svých vyšetřovatelů, čerpat. Právě celu číslo 10 za velkého zájmu bulvárních novinářů sdílel s Františkem Chvalovským. Dnes již bývalý šéf českého fotbalu patřil k lidem, kterým vazba jistě nešla k duhu. Člověk jiného ražení, jiné krevní skupiny, člověk výrazně - za normálních okolností - aktivní ve všech směrech. Vladimír Hučín o svém tehdejší spoluvězni ani dnes neztratí křivé slovo. Zdálo se mu, jakoby postkomunistický velkokapitalista Chvalovský prošel určitou a zásadní katarzí a najednou začal vnímat a objevovat spravedlnost jinak. To ve vedlejší pankrácké cele číslo 9 se nacházel Miroslav Tóth, nechvalně proslulý pražský fantom. Kolik obětí mu ovšem mohlo být přisouzeno v zájmu policejní objasněnosti pouze administrativně, ví jenom on sám a vyšetřovatelé.

Po svém návratu z brněnské psychiatrie, kam byl na pokyn přerovské soudkyně Richterové a z podnětu vyšetřovatele - zemědělského inženýra Ondřeje Starého, Vladimír Hučín převezen a kde kvalifikovaní odborníci - v rozporu se snahou orgánů činných v trestním řízení - konstatovali, že po psychické stránce je zcela v normě (nakonec - jako důstojník BIS procházel pravidelnými testy a cílená snaha o obdobnou dehonestaci by se mezi důstojníky věků minulých řešila řádným soubojem) obdržel na pankrácké věznici nechtěné dočasné útočiště v cele magického čísla 7. Ve vedlejší šestce se mu dostalo jiného souseda oblíbeného u bulvárního tisku - právníka Aleše Rozehnal. Ani tomu prý nešel vazební pobyt v předvánočním čase moc k duhu. Nakonec - komu by jen tak šel, že ?

"A co jsi, Lád'ó, dělal ve stereotypu nekonečných dnů?" ptám se. Hodně prý četl knihy od přátel a také učil létat hejno holubů - jediných živých tvorů dočasně mu nahrazujících jeho miláčka papouška Ferdu - na vězeňské okno. Vysloužil si za to od svých žaláříků několikrát přísné pokárání. Praporčíci z vězeňské stráže se možná obávali, že by školený zpravodajec mohl do svobodného světa posílat tajné informace o tom, jak se tři roky po přijetí do NATO věci v České republice mají.

"Některí dozorcí dávali výrazně najevo, jak jsou na mé straně. Jeden z nich mi dokonce věnoval barevnou publikaci o historii pankrácké věznice," usmívá

se Vladimír. Na druhou stranu však byli i takoví bachaři, kteří mu zcela zá-
měrně při eskortách utahovali pouta na maximum, takže měl ihned ruce se-
dřené do krve. Jakýkoliv převoz se realizoval v pověstném "medvědu" urče-
ným pro ty nejnebezpečnější zločince. Ne, nestěžuje si, o podstatě české reality
ví své. Jsou horší věci než fyzická bolest. Ponižit, zranit, vyprovokovat. O-
všem - člověka zoceleného pověstným minkovickým lágrem při broušení šato-
nů již snad nemůže hned tak něco překvapit. I přes skutečnost, že systém so-
cialistického vězeňství se s frekventovanými slogany o humanizaci i s mno-
hými starými tvářemi transformoval. Také zde nelze opomenout osvědčené
a obecné - ryba smrdí od hlavy.

"Jak vidíš budoucnost?" ptám se. Vladimír se směje: "Človče, já myslím,
že soudruzi mi můžou dát teď tak 'šestku'. Rádi by pořád vytáhli ty výbuchy,
které se mi snažili vždy nějak přišít - to by bylo horší." Ví, že to nemyslí
vážně. Trumfy v rukávě má v této hře zfalšovaných lustrací, zmanipulovaných
prověrek, mediálních dezinformací, zpravodajských her, podvodů a lží jistě on.
Jedním z nich bude i ten, který těm druhým vždy zcela chyběl - čest. Ale přesto
ve Vladimírových klukovských očích vidím i strašnou únavu člověka, který se
po třiceti letech soukromé vzpoury proti totalitě a po deseti letech snah o
rehabilitaci dostal až sem.....

"Pozdravuji všechny lidi, co mi v zápase drží palce. I jen to se musí brát
v současnosti jako určitá odvaha a také účast. Nejde přece jenom o Hučina, jde
o podstatu," vzkazuje z města na Hané dědic mravních odkazů nadsociální od-
povědnosti takových osobností jako byl Žerotín. Žádný blázen, terorista nebo
fanatik, ale určitě tvrdá hanácká palice.

Absurdit plný kopec. Absurdním se může jevit i to, že orgány české kon-
trarozvědky BIS pod vedením Jiřího Růžka zvolily pro likvidační akci proti
jednomu ze svých nejproduktivnějších dlouholetých kolegů příznačný název
- UHLÍ. Opravdu - asi hodně velká špína.

- TAJ -

Přerov, březen 2002

P.S. 1 - ESTÉBÁCI U PREZIDENTA

*Počátkem dubna přinesla česká média zprávy o tom, že nejvyšší důs-
tojnici prezidentské Hradní stráže Indruch a Liška byli významnými a-
genty komunistické státní bezpečnosti. Jaká asi mohla být personální po-
litika této reprezentativní složky pod jejich vedením? A jakých "poplaš-
ných zpráv" se česká veřejnost ještě musí dočkat, aby procitla ze same-
tových snů?*

P.S. 2 - KOZEL ZAHRADNÍKEM

*Hroší kůže muže na špinavou práci - realizátora "očistných" čistek v
rámcích BIS a ochránce STBáků všech kategorií knihovníka Jiřího Růžka
se taktéž v dubnu opětovně pořádně vytvrdila, když investigativní žur-
nalisté vyšťourali jeho podnikatelské choutky ve spolupráci s dlouholetým
agentem STB s krycím jménem "Kopecký". K neprokazatelným machi-
nacím s citlivými materiály vězeňské agentury po listopadu 1989, proka-
zatelnému lhaní v tzv. kauze "opilý přítel - špión Vágner", podezření z vy-
dávání negativních lustračních osvědčení agentům STB, doupěti hazard-
ních her v jeho nemovitosti i jiným kouskům tak přibyl další škrálop.
Vskutku podivuhodný výčet se vztahem k představiteli ochránců naší stát-
nosti, ústavnosti a občanských i veřejných práv, jehož podpis odstartoval
formální Hučínovu perzekuci.*

pokračování na straně 24

DOKUMENT HANBY

Od "slávneho" februára 1948 a k
pozamatovým problémom k zamato-
vým prerodom komunistov a predko-
munistov v kovaných demokratov u-
plynulo 54 rokov.

Súčasní "demokratickí" páni,
mnohí s dokonalým vyžehleným kád-
rovým posudkom, bez ktorého by za
éry Husáka a Jakeša nemohli študovať
nielen doma, ale ani v cudzine a pri-
tom ešte s vymierajúcou generáciou
pamätníkov deštruktívnych podmien-
kach väzníc, lágrov zvládli znamenite.
Zatiaľ, čo jedni, plní jaziev na tele a
duši, dožívajú v ústraní, iní pred rok-
mi spátí pupočnou šnúrou s marx - le-
ninizmom, dnes hlasne a s odpornou
hrdosťou harušia zlaťákmi a na vte-
dajší február 1948 spomínajú v priaz-
ni všestranného blahobytu.

Keď nám bolo dvadsať, mali sme
odlišné ideály. Násilie a zastrašovanie
bolo bádať pod červenými zástavami
KSČ. Moja mladosť ovplyvnená od-
kazmi statočných, nemohlo inak, ako
sa postaviť násiliiu.

Triedny boj, triedna nenávisť pro-
sovietských súdruhov nás nemohla
povzniesť.

Zrovnával som históriu a partaj
Adolfa Hitlera a J. V. Stalina, bola
prehľadná. Rovnaké metódy, rovnaký
cieľ.

Nebol som usmrkaný chlapec. Žil
som medzi mlynskými kolesami
dvoch diktatúr. Stačili sme si vypočuť
BBC, Hlas Ameriky, vyčítať ešte s
necenzurovaných kníh a filmov. Ne-
bolo treba "politického školenia" ne-
priateľa republiky. Kolaboranti z fa-
šistického štátu boli kameňovani, ale
kolaborantov z nastávajúceho soviets-
keho protektorátu sa nedalo dorátať.

Poturčencov horších ako Turkov
bolo ako maku! Ešte jedna múdrosť
bola známa. Starší hospodári hovorili:
Stačí koryto, sviňa si cestu k nemu
nájde sama. Po víťaznom februári ta-

pokračování na straně 24

kú svinskú orientačnú schopnosť ku korytám malo mnoho vzdelaných aj celkom primitívnych poturčencov. Pre svoju zbabelosť majú aj dnes tisíc výhoviek, ale jeden cieľ: Kariéru.

Dorastal som v protinacistickom odboji. Nestačil som ale dorásť, lebo v roku 1941 som sa postavil proti frekventantom SS školy zo Sekul. Výsledok? Basa.

No vyrástol som s mnohými k odboju protikomunistickému. Bol to boj veľmi ťažký, by ťažší ako proti nacistom. Ten nový nepriateľ hovoril slovensky i česky, za hrst' ryže olizoval päty a nadšene hajloval Moskve.

Poslušní a skrotení sa nikoho neobávali. Prežili v pohode. Dnes sú najväčší demokrati. Zamatový zlom vítali na vysokých postoch a čakali na nový cengot peňazí.

Moja aktivita bola ocenená v roku 1950 a 1954 potom v roku 1969, a to pobytom v komunistických väzni- ciach.

Píšem o tomto ohľade na "víťazný február" a som si vedomý, že som v nepatrnej menšine. Väčšina vtedajších aktívnych odporcov režimu odišla na večnosť.

Odstupom času si aj dnešní exkomunisti musia uvedomiť a posúdiť minulosť a povedať: Pravda je o "víťaznom februári: len jedna. Nie je to "dvorná našej cti", ale historickým dokumentom našej hanby.

Juraj Fedor

P.S. 3 - "JUSTIČNÍ PRASEČINEC"

Ve dnech 10. a 11. dubna 2002 se před senátem přerovského soudu konalo druhé dějství procesu, který přítel Vladimíra Hučína Petr Cibulka nazval trefně justičním prasečincem. Jako zmocněnec spoluobžalovaného MUDr. Chmelaře byl z procesu vyloučen předseda KPV Přerov František Přeslička. Korektnost soudce Michala Jelínka se posunula do zajímavých poloh, kdy je zmocněncům obžalovaného v síni zakazováno dělat si poznámky, "...tvářit se" (v případě paní Zdeny Mašínové), možná i jen vlastnit tužky, veřejnost vyloučená ze soudní síně je nevybíravě vyháněna z chodby okresního soudu, přisedící dlouholetý člen kolaborantské SČSP nepocituje podjatost v rozhodování o osudu člověka, který proti sovětské okupaci a kolaborantství aktivně bojoval.

Není divu, že za takového stavu odmítl obžalovaný bývalý kapitán kontrarozvědky u soudu vypovídat s odkazem na nutnost zbavení mlčenlivosti ze strany ředitele BIS - tedy toho, vůči komu mohou padnout závažné výpovědi. Absurdity pokračují.

P.S. 4 - JAK DÁL ?

Jednání soudu ve věci mukla českého sametu Vladimíra Hučína bylo předsedou senátu přerovského soudu odročeno na dny 29. a 30. května 2002?

Vojákům a politickým vězňům

Česká republika schválila zákon 261/2001 o poskytnutí jednorázové částky vojákům, kteří bojovali v druhé světové válce na straně spojenců, některým jiným účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům komunistu, jejich vdovám a dětem. Za jeden rok boje za osvobození nebo věznění je stanovena částka na 120 000 korun, za každý další měsíc se částka zvyšuje o 1 000 korun.

Podmínkou přijetí žádosti je české občanství.

K podepsání je připraven i další podobný zákon o odškodnění českých občanů, kteří byli zavlčeni do sovětských gulagů.

Byli jsme požádáni skupinou zahraničních vojáků i politických vězňů ve Spojených státech, kteří ve veliké většině české občanství ztratili, abychom jim pomohli podat žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona 261/2001 i v případě, že si občanství z různých důvodů nebudou moci obnovit. Všeobecný názor mezi nimi je, že se jedná o přesně stejnou diskriminaci, jaká je v restitučních zákonech, která byla několikrát odsouzena Výborem Spojených národů pro lidská práva, a že je třeba se zasadit o zrušení této diskriminační podmínky.

Doporučujeme podat žádost co nejdříve. Lhůta k podání žádosti je 31. prosince 2002. Máme k dispozici zákon 261/2001 a tiskopis žádosti o poskytnutí odměny. Obojí vám na požádání rádi zašleme poštou a sdělíme další podrobnosti. Je připravena i skupina právníků, kteří jsou ochotni žádost podat a sledovat. Obráťte se na nás dopisem, telefonem nebo po internetu.

Czech Coordinating Office, Jan Sammer, secretary,
1103-100 Antibes Drive, Toronto, Ontario, Canada M2R3N1
tel. 416-665-7324,
jan.sammer@czechoffice.org
<http://www.czechoffice.org/>

**Cyrilometodějská liga v Kanadě, 18 Aintree Crt.,
Hamilton, ON. L8k 4R9, Canada**

Hamilton, 10.ledna 2002

OZNÁMENÍ A POZVÁNÍ

**NA 50. TRADICNÍ ČESKOU NÁRODNÍ POUŤ
DO SVATYNĚ MUČEDNÍKŮ V MIDLAND, ONT.
BUDE SE KONAT V NEDĚLI 2. ČERVNA 2002.
ÚČAST PŘISLÍBIL OTEC BISKUP PETR ESTERKA**

PROGRAM: 11:00 hodin dopoledne Mše Svatá venku u oltáře P.Marie.
2:00 hod. odpoledne KRÍŽOVÁ CESTA venku.
Následuje SV. POŽEHNÁNÍ v basilice.

Pořadatelem této každoroční české pouti je Cyrilometodějská liga v Kanadě, ve spolupráci s krajanskými farnostmi.

Duchovním rádcem CML v Kanadě je dp. Libor Švorčík, farář osady sv. Václava v Torontu, 496 Gladstone Ave., Toronto, Ont., M6H 3H9.
Tel. / 416 / 532-5272 - Fax / 416 / 516-5311. Od 1. července 2001 též převzal řízení farnosti sv. Vojtěcha v Burlington, kde má mši sv. každou sobotu večer.
Obracejte se na Otce L. Švorčíka v případě duchovních potřeb.

Následující neděli 9. června 2002 pojedeme na
**POUŤ K SV. ANTONÍNU
V CHATHAM, ONTARIO**

NOVÝ ŽIVOT

měsíčník Cyrilometodějské ligy pro kulturu a život z víry, vydávaný v Římě, přestal vycházet koncem roku 2001. Srdečně děkujeme za spolupráci obětavým předplatitelům v Kanadě. Současně končí činnost též Kanadská skupina Křesťanské akademie v Římě, která zde byla činná po desetiletí. Za poslední rok činnosti jsme poslali do Říma členské příspěvky (\$ 10.00) od 51 členů

Bývalým čtenářům Nového Života doporučujeme předplacení těchto kvalitních publikací:

HLASY NÁRODA, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804, USA
Kanada na rok letecky: 40.00 USD /60.00 CAND/

RAD, Vydavatelství RAD, P. Karel Dachovský, Sarajevská 13,
120 00 Praha 2, Czech Republic, Europe.

OREL, Ústředí Orel, Pellicova 2c, 602 00 Brno, Czech Republic
Měsíčník Orel rozesíláme zde v Kanadě.

Společnost pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze zdárně pokračuje. Dary posílejte na naši výše uvedenou adresu a šeky tituluje "Marian Column in Prague Fund". Všechny dary postupujeme do Prahy.

Též další program postavení českého památníku na Bláníku pokračuje. Dary šekem na "Czech Altar Fund" do Hamilton, Ont.

Miroslav Novotný
jedenat

Václav Jiří Vostřez

POZVÁNÍ

Sdružení bývalých politických vězňů
ČR 1948 - 1989 Znojmo
spolu se
Světovým sdružením bývalých
československých politických vězňů
Zurich
a Sdružením bývalých politických
vězňů ČR 1948 - 1989 Praha

srdečně zvou všechny
politické vězně
do ZNOJMA - LOUKY
na

**MARIÁNSKOU
MÁJOVOU POBOŽNOST
POLITICKÝCH VĚZŇŮ**

Pobožnost se bude konat v
sobotu **11. května 2002**
v chrámu

**Nanebevzetí panny Marie
a sv. Václava
ve Znojmě - Louce
v 15. hodin**

Mši svatou za oběti komunismu
bude sloužit dlouholetý
politický vězeň
papežský prelát
Mons. ThDr. Antonín Huvar

DROBNÉ ZPRÁVY

Výstava Třetího odboje

Brno (v budově VTA, Kounicova 44)

6.5.2002 - 30.5.2002

Praha (Národní památník obětí Heidrichiády v pravoslavném chrámu sv. Cyrila a Metoděje, Resslova 9)

31.5.2002 - 25.6.2002

Český Brod

2.9.2002 - 22.9.2002

České Budějovice

25.9.2002 - 10.10.2002

Ostrava

11.10.2002 - 31.10.2002

* * * * *

V květnu od 20. do 25
probíhá celostátní akce:

TÝDEN OBĚTÍ KOMUNISMU.

Týden bude zakončen akcí KPVČ
Jáchymovské peklo.

Hromadný hrob vězňů na jáchymovském hřbitově

Foto: RNDr. Gracian Tejral

* * * * *

V srpnu 2001 náhle zemřel náš
čtenář Důstojný otec
ThDr. Josef Jíran z Písku.

2.8.2001 zemřel bratr
plk. Jaroslav Horák

27.3.2002 opustil naše řady bratr
Miloslav Hašek

NEŘÍKÁTE PRAVDU (CELOU), PANE PREZIDENTE

Milan Hulík

Než budu kritizovat pana prezidenta Vaclava Havla, rád bych vysvětlil, že nejsem sympatizantem ODS, kde kritika pana prezidenta patří mezi kultovní povinnosti, ani nepatřím mezi jeho oponenty zleva, protože jsem s levicí nikdy neměl a nemám nic společného. Kdybych se chtěl někam zařadit, tak má nejvíce mých sympatií právě "Hrad", respektive ta skupina intelektuálů, kteří jsou pod tento pojem zahrnováni. Proč tedy netáhnou s nimi za stejný provaz? Protože jejich obrana pana prezidenta mu svojí jednostranností škodí stejně jako neobjektivní útoky Zemana a Klause s jejich stranickými vazaly. Další protivníky pana prezidenta - komunisty a neonacistické skiny - vynechávám, protože píšou o politice a nikoli o jejím podsvětí.

Myslím také, že nikdo z těch, kdo V. Havla zleva i zprava kritizují, se nechoval tak statečně za posledních 20 let komunistického režimu, jako V. Havel. Již tím vstoupil do dějin, stal se symbolem odporu jeho posledních desetiletí a důstojně tak navázal na oponenty komunistického režimu z padesátých a šedesátých let. Vaclav Havel byl a je statečný člověk a to ve státě, kde se za statečnost vydává šikovní uhnutí, ohnutí a švejkovství, již něco znamená! Stal se také symbolem naší nové demokracie ve světě a zůstává jim tím více, čím jiní, např. Václav Klaus, takové renomé ztracují.

ADVOCATUS DIABOLI

Po tomto vyznání panu prezidentovi a jeho obhajobě se však musím ke své velké lítosti změnit v advokáta diaboli. Nejsem sám, kdo si jméno Havel spojil s listopadovým převratem, aby se dožil zklamání, které je o to větší, o čem pan prezident není schopen přiznat svoji vinu a ukazuje jen na jiné. Nemáte pravdu, pane prezidente, když káráte jiné za nevyrovnaní se s minulostí - právě na vašem místě je třeba říci - mea culpa, mea maxima culpa!

Tato kritika, které přibývá v reakcích na jeho nervózní projevy, má i svoje pozitiva - je dokladem poznávání demokracie, prezident, ač je ústavním činitelem, kterého chrání imunita, je současně i "servus Dei" - sluhou spoluobčanů, kterým ve své funkci slouží.

A konečně - ke kritice své osoby nás pan prezident vyzval po svém prvním zvolení. Prohlásil, že se nepovažuje za nekritizovatelného, bude-li kritika vedena dobrým úmyslem. Takže bez zloby a zaujatosti, "sine ira et studio", konstatuji s lítostí, že se pan prezident po svém projevu z 28.10.2001 měl podívat do zrcadla.

Ano, pan prezident má pravdu, když píše, že "toho skutečného obdivu a vděku k lidem, kteří zachraňovali v různých dobách čest národa a udržovali kontinuitu nejlepších idejí naší novodobé státnosti, občanské hrdosti a vlastenecké odvahy společnému prospěchu i něco obětovat, stále cítí kolem sebe mdlo." Já také a navíc ještě stud zato, že bývalí politici vězni, které zřejmě měl pan prezident především na mysli, mají nižší důchody než bývalí komunističtí estébáci a navíc neberou jejich příplatky, které si vysloužili za svoji "těžkou službu" při terorizování demokratické opozice. Poslední vedení, již polistopadové Charty 77, prohlásilo, že spravedlnost se do tohoto státu nevrátí, dokud tento stav potrvá. Nuže, spravedlnost se ještě nevrátila. Nemohla, protože se v listopadu 1989 vydala na slepou cestu, když vedení OF (pan prezident stal v jeho čele) uzavřelo nemístný, zbytečný a ponižující kompromis

s komunistickým režimem, který pro jeho lepší stravitelnost osladilo sametovými hesly o lásce a pravdě. Tento dnes již stále větší částí veřejnosti přijímaný názor, odborněji formulovaný publicisty, např. Bohumilem Doležalem v MF DNES 21. 11. 2001: "a ve chvíli vystoupení studentů a plebsu si poražení komunisté a vítězný disent padli do náruče bolševičtí bossově nadšení tím, že nejdou ke zdi, a disent tím, že konečně získá podíl na moci", rovněž začíná být i názorem historiků.

TITANIC, PYRAMIDY A SOUDCI

Jaroslav Měchýř je autorem první historické studie o listopadové změně režimu, jejíž název dokumentuje i rozpaky v pojmenování této změny. Jeho kniha se jmenuje "Velký převrat či snad revoluce sametová" a autor v ní líčí období od listopadu 1989 do konce Československa v roce 1992. V LN dne 15. 11. 2001 uvedl: "Dokumenty potvrzují ve své době utajovanou dohodu s Mariánem Čalfou, který pro Václava Havla zařídil bezproblémové zvolení prezidentem. Pro sametovost revoluce udělal Čalfa minimálně tolik, jako celé Občanské fórum." Po 12 letech historického odstupu jsou již události sametové revoluce uchopitelné historiky. Marian Čalfa a generál M. Vacek v ústavních funkcích představitelů demokratického státu byli jen špičkou onoho totalitního ledovce, který jen díky nezměrné autoritě pana prezidenta mohl vplout do moře nové demokracie. Právě v něm začala plout nová naděje, obrovský Titanic demokracie s nadšenými pasažéry plnými lásky a obdivu k V. Havlovi, jako novému T. G. M., kteří po první srážce s ledovcem do poslední chvíle odmítali uvěřit, že se potopí. Můžeme však sáhnout po jiném příkladu z ještě dávnější historie. Egyptské pyramidy a jejich rozměry jsou plné mystických čísel, stojí však na pevné základně a jejich špičky směřují k souhvězdím. Už čtyři tisíce let. Jak dlouho budou ještě využívat moci a vlivu stoupenci a pretoriáni komunistického režimu, kteří na špičky politických pyramid v bezpečnostních organizacích, armádě, justici a i jinde pohodlně vystoupali v posledních deseti letech? A právě ony špičky politické moci, na které usedli s Vaší pomocí nebo aspoň souhlasem, pane prezidente, umožnily, aby se pyramida postkomunistického vlivu v této zemi udržela. Namísto mystických čísel ji drží síť nepřerušovaných vazeb, spojení, družebních kontaktů a bolševické solidarity. Dnes na to upozorňujete sám, pane prezidente, ale je už pozdě. Když na to jiní upozorňovali včas a dávno před vámi - měl jste jedinou odpověď - "nejsme jako oni". Drzost komunistických politiků, at' je to Grebeniček, Ransdorf, Filip a dalších, nezná mezí. Je pravda, že je nepřijímáte a že s nimi nejednáte - to vás ctí; dnešní silné postavení komunistů v politice je ale důkazem vaší politické naivity a neprozíravosti, když jste prosadil legalizaci KSČ v roce 1990!

Tyto dvě vlastnosti "vyniknou" ještě více v konfrontaci s další částí vašeho projevu:

Ještě hůře jsme na tom ve věci trestního stíhání těch, kteří zrazovali svou zemi nebo kteří týrali své spoluobčany. Jejich případy, pokud jsou vůbec předmětem šetření, se ze záhadných důvodů táhnou dlouhá léta, vždy znovu se objevují při jejich projednávání jakési skutečné či domnělé nedostatky, vždycky se posléze vynoří jakési překážky bránící vynesení rozsudku. To samozřejmě znevěrohodňuje jakékoliv deklarace o zločinnosti bývalého režimu či o vůli společnosti a jejich politických elit vyvodit z poznání minulosti patřičné důsledky. Nepozoroval jsem, že by v naší zemi kdokoliv toužil po krvi, mstě či dlouhodobém věznění kohokoliv. To je dobré. Horší podle mne je, že lze kolem nás pozorovat v podstatě velmi slabou potřebu dát průchod spravedlnosti, to znamená odsoudit vše odsouzeníhodné," řekl ve svém projevu pan prezident. Pane prezidente, pláčete na nesprávném hrobě. Ten správný je onen Tita-

pokračování na straně 28

Dopis dosud neodeslaný

Je něco horšího než nacismus - ano komunismus, který přišel na svět v podobě antikrista - Tento výrok byl vyryt špendlíkem na stěně cely č. 5. odd. I A v pankrácké věznici. Údajně tato slova prohlásil před popravou Dr. Borkovec. Kdo byl Dr. Borkovec nemusím vysvětlovat. Jeho jméno se v poslední době objevilo častěji na stránkách vašeho listu. Při poslechu Mikrofóra, kde se mluvilo o trestu smrti, o zločinech proti lidskosti a pod. jsem se rozhodl napsat tento dopis. Je až s podivem co všechno se dnes může veřejně v rozhlase vyhlásit. V dřívější době bylo něco podobného zločinem. Předpokládám tedy, že po těch tak dobře činěných slovech budou následovat také i skutky, což je si jen přát.

Jelikož jsem byl i já v době tzv. stalinismu obětí soudního procesu, rozhodl jsem se napsat těchto pár řádek.

Prožil jsem mnoho - nic dobrého. V krátkosti. Zatčen jsem byl 1. srpna 1950, zatýkal mne můj kamarád z dřívější doby. Hrávali jsme spolu fotbal v klikovském klubu SS Blesk, Tonda Pulkráb. Do 2. ledna 1951 jsem byl ve vyšetřovací vazbě StB v Jindřichově Hradci, pak na Pankráci, bývalý Statní soud, v Plzni na Borech a v Jáchymově. Celkem téměř pět let. Moje manželka strávila ve vězení tři roky. A to jen proto, jak se tehdy říkalo, věděla a nepověděla. To co dokázali příslušníci StB ve vyšetřovací vazbě, to má snad obdoby jen u nacistů a přitom pořád nestačili zdůrazňovat, že nejsou žádné Gestapo.

Naším společným vyšetřujícím byl příslušník StB Karel Vospěl z Počátek. Osoba již od pohledu nesympatická, velmi hrubého jednání.

pokračování na straně 28

Snad asi i proto, že se cítil být méněcenným vůči druhým. Dopadal na jednu nohu. Stalo se, že při deseti až patnáctihodinovém výslechu, kdy jsem nedostal ani kapku vody, jen bití - a to všemožným způsobem, holou rukou, či řemenem - byl jsem tak zničen a vyčerpán, jak tělesně tak i duševně, že mne vždy po takovémto výslechu museli na moji celu odnést. Toho však nebylo dost. Aby to bylo ještě dramatičtější, musel jsem se také dívat na to, jak má žena dostává také nespočítaných ran. A to snad jen proto, abych byl povolnější k výpovědi, když uvidím její utrpení. Těsně před vyšetřováním, oni si nechávali čas, asi tak kolem 10. srpna se mi podařilo odeslat z věznice moták. Poslal jsem ho na dvě adresy mých velmi dobrých známých. Moták došel, ale bohužel dostal se do rukou manželky jednoho z adresátů a ta, jistě ze strachu, odevzdala ho na četnické stanici. Nechci jmenovat jména, je to velmi nepříjemné a to již proto, že oba tito příjemci museli strávit pro nic a za nic několik měsíců až do soudního řízení ve vězení v Jindřichově Hradci a na Pankráci. Nakonec byli soudem zproštěni žaloby.

Absolvovali jsme dva měsíce vyšetřování jen proto, aby zjistili jakým způsobem jsem dokázal moták odeslat z věznice. Snad to bylo ze strachu, že jim bude zastaven postup a to nejen ze strany StB, ale i ze strany vězeňských orgánů. Pro něco takového nelze nalézt ani slova. Vedlitel věznice soudruh Žák, který si později (možná také ze strachu) nechal změnit jméno po manželce na Krátký mne nechal přivést do kanceláře, posadili mě na židli a zepředu mne bil holou rukou do hlavy. Ze zadu pak dozorce Karel Dvořák těžkými vězeňskými klíči mne bil také do hlavy. Nutili mne, abych prozradil způsob odeslání motáku. Žák později, po zrušení věznice v Jindřichově

pokračování na straně 29

nic a pyramidy, pod společným jmenovatelem nedekomunizace a neočištěná policie a justice. Víím o tom své, jsem u soudu každý den. Pamatuji si strach a obavy, které před deseti lety byly patrné z taláru těch, kteří si zadali s tehdejším režimem jako sluhové jeho socialistické "zákonosti". Ty doby jsou však pryč, pane presidente. Nahradilo je sebevědomí, vrácena sebedůvěra a radost z házení písku do soukolí demokratické justice. Pamatujete se, pane presidente, na VONS, který se pokoušel počátkem devadesátých let odstranit z justice ty nejzkompromitovanější soudce? Nevzpomínám si, že byste se v jeho sporu s tehdejším ministrem spravedlnosti a předsedou Nejvyššího soudu postavil na jeho stranu. Právě absence Vašeho slova, autora slavného eseje "Slovo o slově", rozhodla, že tito soudci zůstali. Nešlo přece o pomstu, ale o vrácení významu pojmu soudcovského svědomí do svědomí soudců. Jak se dnes ukazuje, nejde už jen o retardované souzení vinných, ale už i o podivné stíhání neviných. V případě V. Hučína máme dokonce již prvního politického vězně! Je třeba se smířit se smutnou zkušeností, že v ČR se opět stíhá na politickou objednávku. Jak že to řekl Jaroslav Hutka ve svém rozhovoru s MF DNES 8. 12. 2001? „...Po hodině povídání s V. Havlem mi pak bylo teskně z toho, jak moc bezmocného se převrátila na bezmoc mocného.“ Má-li polistopadový vývoj svoji tragedii, pak to není ani ten největší tunel, ani ztráta víry mnohých v demokracii, ale osud prezidenta statujícího stíhání neviných, který se jim stal právě díky své odvaze protestovat v totalitním režimu proti věznění neviných.

Dokonce i představitelka čtyřkoalice, strany, kterou nám skrytě radí volit i pan prezident, Hana Marvanová, řekla ve svém rozhovoru s týmiž novinami dne 1. 12. 2001: „Jeho největší dluh je v tom, na co sám upozorňoval ve svém projevu k 28. říjnu. Tedy, že se společnost nevyrovnala s komunistickou minulostí. Kdo jiný než prezident disident by na to měl více tlačit, ale v tom V. Havel prosazoval pravý opak. Jemu nevadilo, když byl premiérem V. Čalfa, který se podílel na tzv. pendrekovém zákoně. Tím už od samého počátku po revoluci byly sníženy nároky na vyrovnání se s minulostí. Nebyl tak vytvořen dostatečný tlak potrestat zločiny i eventuálně zakázat komunistickou stranu. Na začátku 90. let byli jmenováni např. i soudci, kteří se předtím podíleli na politických procesech. Na tom má Václav Havel svůj podíl.“

Jak se V. Havel při nedávném setkání s nejvyšší státní zástupkyní Mgr. M. Benešovou shodl, pro dřívější stíhání pachatelů komunistických zločinů chyběla politická vůle. Pane Bože, znamená to tedy, že tuto politickou vůli přines-

la do trestního řízení teprve ČSSD? Ministr Stanislav Gross a jeho exkomunističtí a exbachařští náměstci? Nebo tato politická nevěle byla jen rubem existence politické vůle ke stíhání nevinných? Či je to jako se socialistickou zákonností, která se rovněž řídila politickou vůlí a nevlíí?

Sebereflexi, po které V. Havel tak často ve svých humanitárních projevech volá, sám však nezná. Musel mu to připomenout i M. Šimek, který ve svém pořadu „Politické harašení“ najednou vypadl z komické role, když vážně a důrazně prohlásil: „Byl jste to vy, pane prezidente, kdo byl v roce 1990 proti zákazu KSC, kdo byl proti lustracím a kdo jmenoval v polistopadových vládách do funkcí ministrů bývalé komunisty“. Soudím proto, že Václav Havel nemá již právo známkovat nevyrovnání se s minulostí a jak budu soudit ještě dále, ani svými kosmologickými vizemi posuzovat morální rozměry celé naší planety. V. Havel může být považován za myslitele světového formátu - jeho světovost ale končí tam, kde začíná česká postkomunistická společnost a její justice! Budiž řečeno, že za obě nese odpovědnost měrou vrchovatou!

TO NENÍ NAŠE SEBEŠIDÍTKO !

Zdá se však, že nejde jen o nedostatek sebereflexe, ale o účelovou sebeobhajobu. Skutečně si V. Havel nepamatuje, jak to bylo počátkem 90. let, když ve svém „říjnovém“ projevu řekl: „Občas lze slyšet, že za to může sametovost naší revoluce a fakt, že nebyla hned v první chvíli jasně vyhlášena diskontinuita právního řádu. Obávám se, že je to jen pokus usnadnit si život, ne-li přímo pohodlná výmluva. Isem pamětník a vím tudíž, že bychom byli bývali schopni hned v prvních dnech po pádu komunismu takovou či onakou diskontinuitu právního řádu vyhlásit. Naše revoluce k tomu sílu měla. Problém je v tom, že nám nikdo nikdy nedokázal konkrétně vysvětlit, co se tím vlastně myslí. Varuji proto před novým sebešidítkem. nenamlouvejme si, že naši neschopnost dát průchod spravedlnosti lze beze zbytku vysvětlit tím, že byla kdysi zachována právní kontinuita.“

Na to lze odpovědět jedině - nikdo nikdy se z OF nezajímal o to, jak to provést. Potvrdil mi to sám Petr Pithart, když mi řekl, že o nějaké diskontinuitě se v OF nikdy nediskutovalo. Jistě ne beze zbytku, ale s malým zbytkem to vysvětlit lze. OF na to nikdy nemělo. Ani nemohlo, protože v této zemi bylo málo demokratických právníků, když myšlení naprosté většiny ostatních bylo tak či onak deformováno socialistickým právem, protože jiné zde 40 let nebylo. A těch několik, kteří věděli, se nestali rádci pana prezidenta - jimi byli ti, kteří toto právo spoluvytvářeli. Co však po převzetí moci OF udělat měl a mohl, právě v oblasti té nejdůležitější „základny“, pohlédnout par kilometrů za hranice, třeba jen do Rakouska. Jen v oblasti německého jazyka byli odborníci (i českého původu), kteří mohli poradit, jak velká a jaká část právního řádu měla být zrušena. Ostatně nebyli jsme v takové situaci poprvé, prezidentský „Dekret o obnovení právního (demokratického) pořádku“ z roku 1944 se s takovou, i když, z hlediska délky totality, jednodušší situací, vypořádal. Ve srovnání s bývalou DDR, která provedla diskontinuitu s pomocí demokratického práva BRD a jednoho jazyka takřka přes noc, jsme byli v horší situaci. V mnohém lepší však než v dalších exkomunistických státech, které před nástupem komunismu nebyly právními státy a neměly tradici demokratického práva. A navíc, pomoci třeba rakouského občanského zákoníku, vytvořeného několika generacemi rakouských juristů - klenotu dosavadních středoevropských zákoníků, bychom se vraceli jen tam, kde jsme za první republiky již byli.

NELZE VLÁDNOUT BEZ VINY

Ano, nemusíme si namlouvat, že to jsou NEDEKOMUNIZACE, NEDIS-

pokračování na straně 30

chově Hradci, byl převelen do Krajské věznice v Českých Budějovicích. Kam odešel Dvořák nevím. Podle informací, které mám dnes k dispozici již vím, že oba zemřeli. Snad je to jejich štěstí. Já bych se nikdy nechtěl někomu mstít, ale velice rád bych jim chtěl jejich nelidské jednání připomenout.

To je jen málo z mnoha osob, které si pamatuji a kteří podle Mikrofóra jsou teda také vinni zločiny proti lidskosti. Jsem přesvědčen o tom, že nemusím o zvěrstvech, která se třeba stala na Pankráci, na Borech a v Jáchymovských dolech psát ze zahraničí, snad se vyskytnou u vás doma lidé, kteří se přece jen nebudou bát a řeknou vše.

Mohli byste se snad zeptat, jak to, že jsem v zahraničí? Nuže, v roce 1955 jsem se vrátil z vězení domů. Samozřejmě s příkazem StB na pracovním úřadě manuální práce. Po propuštění jsem díky tomu pracoval dva roky v treboňské cihelně. Po určité době se zdálo, že je konečně trochu klid a tak po velkých tahanicích jsem se dostal k ČSAD jako dispečer osobní přepravy. Dlouho ovšem ne, protože jsem to asi dělal příliš dobře, řidiči si začali vydělávat víc. To bylo v době od dubna 1957 do konce roku 1957. Musel jsem tak opět změnit v rámci snižování administrativních sil zaměstnání. Zůstal jsem sice dál v podniku, ale jako závozník.

Po operaci pravého kolena v. r. 1958 jsem nemohl vykonávat těžkou práci a tak jsem byl přeřazen do skladu. Během té doby co jsem pracoval ve skladu dokázal jsem si najít dostatečný počet dobrých známých a konexí, jako byl např. dodavatelé náhradních dílů apod., což bylo vždy, tedy i v té době, tak jako dnes, u vás velmi důležité. Vedení závodu v Jindřichově Hradci ocenilo mé schopnosti a přeložilo mne do odd. MTZ. Zde jsem pak pracoval až do mého odchodu za hranice v r. 1965.

pokračování na straně 30

Moje přeřazení do Jindřichova Hradce, bylo provázeno mnoha řečmi o tom, že se na všechno to co bylo již zapomělo, že stále nemohu za sebou tahat ty své okovy a že nyní se již moc dobře ví jak jsem schopný. A také i tom, že ze závodu mohu lépe řídit chod tří provozoven, nacházející se v Jindřichově Hradci, Třeboni a v Dačicích. Byla také řeč o zvýšení mého platu apod. Co však z toho všeho nakonec zbylo? Jen práce. Mým představeným byl samozřejmě straník. Já nemohl vykonávat vedoucí funkci. Byl to straník, vedoucí, který nerozeznal ložisko od ozubeného kolečka k rychlostní skříní. Možná, že mne tam nakonec vzali jen proto, abych byl ještě lépe pod kontrolou StB. Dobře vím že jsem byl stále pod dohledem. V době mého působení v Třeboni si mne několikrát pozvala StB na pohovor. Je na bílé dni, že ani tehdy se mnou npor. Bláha, tehdejší velitel StB v Třeboni, nejednal v rukavičkách. Velitelem byl tehdy Smolík.

To ani zde nechci psát o mé manželce, která po téměř tříletém vězení - Pankrác - Řepy - Rakovník - je v důsledku těžké manuální práce na samotkách dodnes pod stálým lékařským dohledem. Strádá na následky této těžké manuální práce. Proděkala díky tomu čtyři potraty. To je také zločin proti lidskosti, zrovna tak jako smrt mnohá kamarádů, kteří pracovali v Jáchymovských dolech. Či kamarádů, kteří v době pozdější po propuštění na svobodu hromadně umírali na rakovinu způsobenou zářením, kterému byli bez ochrany po celou dobu pobytu v jáchymovských dolech vystaveni.

To vše žaluje. Koho činit za všechnu tuto hrůzu zodpovědným? Všechny od vyšetřujících, přes soudce, až po toho posledního dozorce v Jáchymově či ve věznicích. To by však znamenalo zavřít asi tak

pokračování na straně 31

KONTINUITA a NEDEMOKRATICKÝ DUCH postsocialistického práva, které jsou hlavními "technickými" překážkami návratu spravedlnosti do naší země. Pan prezident to dnes, bohužel až dnes, ví také. Kdyby to věděl dříve, naplnil by francouzské přísloví „gouverner c'est prévoir“. (vládnout znamená předvídat). Z Francie pochází i jiný slavný výrok. Pronesl jej francouzský revolucionář, druh Robespierův, Saint-Just: „Nelze vládnout bez viny.“ Toto politické moudro se již vrchovatě naplnilo u všech českých politiků jsoucích v politice aspoň 10 let, u ostatních se míra viny naplňuje. Saint-Just věděl, o čem mluvil, sám skončil pod gilotinou. Jeho výrok chápeme bez hořkosti, platí pro všechny politiky, i pro ty, kteří slouží své zemi a jejím občanům bez osobního prospěchu.

Ano, je pravda, jak tvrdí pan prezident, že většina občanů s komunistickým režimem tak či onak spolupracovala, podporovala jej či tolerovala. O to větší byla odpovědnost těch, kteří to odmítli. Nemohli ji samozřejmě nést celou. Ale jejich porevoluční autorita a vaše největší, pane prezidente, dovolovala učinit takové rozhodnutí, které, byť nemilé komunistickému režimu loyálním občanům, by byla jimi přijata a podporována. Navíc zde byla samozřejmá podpora té dřívější menšiny, která se nikdy demokratickým idealům nezpronevěřila a s vírou v ně přežila i komunistický režim. A nebylo jich málo! A to nemluvíme o exilu, o jehož demokratickém a antikomunistickém profilu není třeba pochybovat. Odvolávat se na kolaborující většinu národa je pohodlné, když to však učinil T. G. M., neměli bychom Československou republiku.

Vzpomenu-li výroky V. Havla, musím dát H. Marvanové za pravdu. V tom, že V. Havel prosazoval pravý opak vyrovnání se s minulostí. To je podle mne největší záhada tohoto polistopadového zklamání. Že se neangažoval pro, by bylo možné ještě pochopit, chtěl - li být opravdu prezidentem všech, tedy i komunistů a exkomunistů. Proč však tak zdůrazňoval, že je proti lustracím, proti zpřístupnění svazků StB, proti zákazu KSČ? Jeho postavení počátkem 90. let, kdy ještě v době neexistence stranického systému měl moc demokratického monarchy, mu umožňovalo vše, protože jeho autorita byla bezmezná! Že toho nevyužil, byla chyba - jestliže toho zneužil, pak proč!

EXKLUSIVNĚ O EXKLUSIVITĚ

Dostihly Václava Havla výčitky svědomí, když se k tomuto tématu nyní opakovaně vrací? Naposledy do doby napsání tohoto článku v exkluzivním rozhovoru pro SE vysílaném 7. 12. 2001. „Soudci a státní zástupci nemají prý zájem na souzení zločinů pachatelů - stoupců bývalého režimu, protože mají pocit, jako by soudili sami sebe. Temné struktury starého režimu prý ovládly ekonomiku a v době, kdy jsme se radovali z demokracie, oni už upevňovaly své síť“, řekl v tomto interview pan prezident. Ano, máte pravdu, pane prezidente, stejnou, jako mnozí vaši spoluobčané již 12 let bez exkluzivních informací. Pro toto sdělení však ve vysílání několikrát opakovaný rozhovor nemusel být označován za exkluzivní! Tou poslední „exkluzivní“ informací bylo jeho sdělení, že nebyl dán přísný právní rámec ekonomické reformě. Za to vezmeme V. Havla v ochranu - nebyl ekonom, ani právník: „Jenom“ jmenoval V. Klause, V. Dlouhého, K. Dybu do jejich funkcí.

Že jste na to upozorňoval a snažil se to změnit, jak uvádíte? V tom případě prosím o dovození citovat ze závěru vašeho dopisu Ludvíku Vaculíkovi ze dne 25. 1. 1979: „Co ale lidem zazlívám je, když neříkají pravdu. A vy - nezlobte se - tentokrát pravdu neříkáte.“

Zdá se mi však, jak to ukázal další, tentokrát novoroční projev pana prezidenta, že jeho pravda se mění v horkou karikaturu pravdy. Dozvěděli jsme se, že tento rok bude přelomovým, že se v něm rozhodne „o budoucím charakteru naší společnosti a našeho státu, o typu našeho vzájemného soužití, o způ-

sobu našeho včlenění do světa, který nás obklopuje, o klimatu, které bude převládat v našem veřejném životě, a díky tomu všemu vlastně nepřímě o životě každého z nás." Záleží jen na tom, jak budeme volit. Protože jsme dosud volili špatně. Pan prezident se mýlí, o ničem takovém se nerozhodne, přes trojí volby bude v ČR dál rozhodovat „poměrně úzké bratrstvo, v jehož rukách bude soustředěna hlavní moc ekonomická, politická i mediální a která se nebude bát ani samého pomezí kriminality“, jak dnešní situaci charakterizuje on sám. Vysvětlil mu to již komentátor SE Radko Kubičko, když napsal: „...pokud je v ČR nějaké klima, volební výsledky jsou pouze jeho odrazem, naopak tomu bohužel není. A žádné volební výsledky nemohou znamenat totální přelom, ať už k lepšímu, nebo horšímu.“

VĚDEL TO JIŽ HAMLET

Je to jasné - v ČR neexistuje žádná nová nadějná politická síla, žádná politická strana, která by mohla obrodit současnou politickou atmosféru. A panem prezidentem vysněná moderní občanská společnost také nevznikne, ledaže by někdo skutečně mocný, nějaký politický Bůh - vyměnil všechny občany České republiky za jiné. A budu-li ironický, pak zmíním i to, že všechny dosavadní pokusy o vytvoření takové společnosti inspirované z Úřadu žalostně selhaly. Jak je to dlouho - v č. 7/1999 Polygonu byla otištěna fotografie z první tiskové konference iniciativy „IMPULS 99“ a jeho první prohlášení. K čemu všemu chtěla tato iniciativa přispívat a co změnit, si lze v jejím úvodním prohlášení přecíst - v odpovědi můžeme ocitovat Shakespeara: „Co to čtete, princí? Slova, slova, slova.“ Nepřispěje už k ničemu, neboť již sundala svoji tabulku z domu na Národní třídě.

Zdá se, že Hamletova odpověď je nejtrefnější charakteristikou posledního projevu prezidenta. Našel jsem ale lepší. Napsal ji Ondřej Neff v „Neviditelném psu“ a „Lidových novinách.“ / "Jestliže pan prezident apeluje na občany, aby přistupovali k volbám s mimořádnou odpovědností a otevřeně se ptali politiků, zdali je nebalamutí, tak je třeba se zeptat hned toho prvního, totiž samotného pana prezidenta. Koho tím myslel, když varoval občany před špatnou volbou, vedoucí k tomu, že se bude náš společenský systém zvolna, nenápadně, ale nezvratně uzavírat tak, až nakonec o tom nejpodstatnějším bude rozhodovat vždycky jen totéž poměrně úzké bratrstvo.... V. Havel ale jistě neměl na mysli tu skupinu z vily Amalie u Lán, která svého času do značné míry, byť v naprostém skrytu, spolurozhodovala o nastavení kormidla naší společnosti.“

Souhlasím s O. Neffem, že má-li V. Havel skutečně informace o prokazatelně hrozícím nebezpečí, měl by o něm mluvit konkrétně, jmenovitě a zřetelně, jak to činil ve své slavné disidentské době! Jinak jsme tam, kde jsme kdysi byli, když nás soudruzi strašili „nedozírnými následky“, budeme-li myslet a jednat jinak, než chtěli oni.

Bohužel, i když jde o kritiku ze strany prezidentova úhlavního nepřítele, tentokrát považuji za úplně nejvystižnější hodnocení Milana Knížíka: „...být v čele státu, a tím pádem nést jasnou a neoddiskutovatelnou odpovědnost za vše, co se v této zemi stalo, a přitom stále poukazovat na někoho jiného, je neseriozní.“

Praha 12. 1. 2002

Přetištěno z POLYGON 1/2002

*Někdy z dobrého mudrosloví se člověk víc než z knihy douí;
jak u semínku spí v rčení tom silný a rozložitý strom. Lidová moudrost*

*Neměř život, co dnů a nocí měl, spíš jako knihu - obsah u každé větě:
čím víc jsi prožil, cítil, přemýšlel, tím delší osud měls na tomto světě.*

Victor Blüthgen

polovinu národa. Počítám-li, že i každý téměř třetí či čtvrtý z těch, kterým nebylo dopřáno užít si dobrodiní věznic, byl špicl. Lépe řečeno spolupracovník státní bezpečnosti. Proč jím byl? Snad proto, že se bál, či snad proto, že ti co se nebáli byli ve věznicích. Kam se poděla široko daleko známá vyspělost a charakter našeho národa. Po zkušenostech, které jsem získal, jsem přesvědčen, že tito lidé, tito drobní špiclové, špiclíkové a pomahači jsou ochotni spolupracovat kdykoliv a s kýmkoli i když třeba (jen tak například) zítra přijde Hitler a zaplatí jim o nějakou tu stovku víc.

Po všech těchto zkušenostech jsme se rozhodli změnit své působíště. Zanechali jsme ve vlasti všechno co jsme měli. V cizině jsme začínali samozřejmě znova od píky. Není snad i toto zločin proti lidskosti? Tak jak z pořadu Mikrofóra vyznělo. Nemělo by nikdy se bránit tomu, kdo se chce natrvalo usídlit v zahraničí. Takový by směl odejít svobodně a nesměl by nikdy ztratit nic!

Když se však někomu za komunistické éry povedlo odejít za hranice, znamenalo to pro něho ztrátu veškerého majetku, který mu byl za to komunisty ukraden. S touto realitou ovšem každý, kdo odcházel za hranice musel počítat. Jinak tomu bylo ale v případě odsouzení Státním soudem. Téměř vždy byla tímto soudem vyslovena v rozsudku konfiskace majetku. To byla přece prach sprostá krádež provedená státem. Stát ji provedl sám, přestože sám tento stát podle platných zákonů jednotlivce za každou prokázanou krádež trestá. Stát sám ovšem ještě za takovou krádež inkasuje peníze. A to bez ohledu na to, že Československo slavnostně podepsalo chartu Spojených národů o lidských právech.

Ing. Vladimír Říha

Čekám

Čekám, ach čekám,
snad někdo přijde,
přátelským slovem
stesk můj zpláší.

Večer je dlouhý -
černým štětcem
jen barvy smutku nanáší.
Čekám

a úzkostlivě chráním
plamínek jenž mi v srdci zbyl.
Snad někdo prochladlý
se ohrát přijde -

Jen aby mi jej nezhasil !
Čekám

A vím, že nedočkám se.
Ta noc už venku vdychla si -
jediná moje přítelkyně!
Pláče si tiše do krásy
a černé, stínuplné ruce
klade mi měkce na vlasy.

Božena Jišová, 1954

* * * * *

DOPIS PRESIDENTOVI

Jelikož byl Vámi podepsán zákon o jednorázové splátce příslušníkům zahraničních armád 1939-45 a jejich vdovám, obracím se k Vám s tímto dopisem. Čeští zákonodárci ze suachu, aby snad tímto „velkolepým gestem“ nepřišli o něco zkrátka, si pospíšili s dodatkem číslo 39 k upřesnění nároku vdov. Že existovala persekuce nejen zahraničních vojáků, nýbrž i jejich žen bez rozdílu, se pravděpodobně zapomělo. A tak česká republika, která si takto "vyhlazuje" svou cestu do Evropy, mi připomíná české přísloví: Vlk se nažral a koza zůstala celá.

Vám vše dobré, pane presidente, není Vám co závidět Vaše

Gerry Šlechtová (NY, USA)
POLYGON 8/2001

Zůstat čistý a uzrát
je nejvyšší a nejtěžší životní umění.

Walter Flex

NA VĚDOMÍ

PRO INFORMACI:

Václav Jiří Vostřez
18 Aintree Court,
Hamilton, Ontario
L8K 4R9Ji. CANADA

Hamilton 11.XII.2001

Milí přátelé!

V zájmu zajištění continuity Čs. Republikánské (Švehlovy) strany v exilu navrhuji toto doplněné předsednictvo:

1.) Předseda:	Václav J. Vostřez, Hamilton. ON Kanada
2.) Místopředseda:	Dr. Josef Zolman, Ijamsville, MD, USA
3.) Jednacl:	Josef Oldřich, Thamesville, ON, Kanada
4.) Pokladník:	Antonín Švirga, Newmarket, ON, Kanada
5.) Člen předsednictva:	František Bernard, Berwyn, IL, USA
6.) Člen předsednictva:	Jaroslav Knap, Almonte, ON, Kanada
7.) Člen předsednictva:	Dr. Oldřich Konvička, Buchholz/N., Německo
8.) Člen předsednictva:	František Mašek, Flamborough, ON, Kanada
9.) Člen předsednictva:	Ing. Václav Šulc, Thayngen/Sh., Švýcarsko
10.) Člen předsednictva:	Jiří Švirga, Cedar Valley, ON, Kanada
11.) Člen předsednictva:	Václav Zolman, Downers Grove, IL, USA

Všem zúčastněným posílám současnou poštou tento návrh s žádostí o jeho přijetí. Napište mi laskavě, zda s tím souhlasíte.

Váš V. Vostřez

POZN.:

Členové výboru se sešli v Kanadě 25. listopadu 2001 a vzdálení poslali své vyjádření písemně.

Všichni zvolení členové předsednictva přijali nové funkce.

V. Vostřez v. r.

